Dr. R. GERZABEK
Одинокий Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома від 4. 413 SEL. ... AVE ... в лічниці електро-медичній ... Pritchard Ave ...
WINNIPEG, MAN.

Venlaw, Man.

Хвальна Редакціє „Канада"!

Просимо помістити сих кілька слів в своїй часописи про наш мітінг, котрий відбув ся дня 11-го лютого в школі „Коломия."

Се вже другий мітінг що відбув ся в нашій школі. Перший був заповіджений як належить ся, і людій прийшло тілько як сего можна було сподіватись то-ді ми запросили пана Цюпака ще на другий мітінг чебто нині. — Нині ми мали поважне число слухачів, також бо по при се, ми мали ще шкільний мітінг. Шкільний мітінг відбув ся тому, що у нас від довшого часу учить англійский професор, а що богато з нас хоче учити своїх дітий рідної мови, тож ми вдали мітінг, щоби зійшлись всі і порадились, якого нам професора більше потрібно. Отже ж зійшлись і радились, одні радили, щоб зараз взяти руського, бо ми не повинні забувати свою рідну мову; деякі хотіли англійського. Ви знаєте, що як хто хоче, що робити, то вконає вхолошила, ан в жило хоробу, а той не получивши гаразд — прийде. Так само і у нас. — Вийшло, що англійський учитель буде взято до [illegible], а потім, вольєно руського.

Але я вернусь до мітінгу та скажу свою думку. Ми є дуже вдячні правительству Манітоби, що вислало нам інспектора. Се знак що говермент про нас дбає, та хоче не лише мати добре фармерство, але бажає щоб і людям троха краще поводилось. Честь йому за се, та Многая літ!

Пан Цюпак в своїх щирих словах приказав фармерство в Европі, наше житє було, ... фармерів, молочарськи спілки та молочарство. Сарвалі були добре колиб ми застосувались до його слів, то ми малиби житє далеко лучше і не потребувалиб нарікати, кляти, та проклинати свою долю. Доля нам не винна нічо — але голова. Деякі люди збирають віллони з худоби і дробу — а чому ми не можемо? Нам треба розумнійшої праці, та сильнійшої постанови, а коли буде одно і друге, то тоді усміхнесь нам щаста доля.

Не богато пишу, бо вірю що пан Цюпак обійде всі кольонії та другу фармерам скаже те, що я мав би сказати, як також ми сподіємось, що не задовго знов повитаємо п. Цюпака з якимсь другим відчитом, котрий приймемо з прихильністю.

В кінци еще раз дякую консервативному правительству, що не жалує гроша, посилаючи чоловіка до нас. Ми за се добродійство не забудемо віддячитись при найблизшій нагоді. А на се вже не будемо довго чекати! Присутний.

ПОШУКУЮ товаришки житя, дівчини котраби вміла читати і писати більш по руськи. — Я маю добру роботу і хочу її лишити та заложити стор у місті або на провинції. — Маю два лоти у Вінніпегу, шість лотів і хату в иншім містечку, також маю троха готівки, з котрою хочу зачинати стор.

Дівчина може бути без цента, однак мусить бути чесна і добре вихована. — Тут руських людий нема. — Котраб дівчина мала охоту вийти за мене за муж, звольте написати на адрес низше поданий; також пожадане є вислати свою фотографію як на жадане вишлю свою. F. Orichowich Spurgrave, Man. 10-С

—ЕВРОПЕЙСЬКА ФАБРИКА—
ВИРОБІВ МАСАРСЬКИХ у ВІННІПЕҐУ.
Подає ся до відома нашим
[illegible] старокраєвих мясних виробів, що створено фабрику СТАРОКРАЄВИХ ВИРОБІВ — [illegible]
[illegible]
Ковбаси [illegible]
Салями [illegible]
Кишки [illegible]
Зайдіть раз і переконаєтесь, будете завсігди закупати, бо ручимо, що наші вироби чисті, смачні і без жадних фарбовань, як то буває в Канаді.
Замовляйте **особисто**, через **телефон**, або **письменно**, а ми ручимо рівнож за скоре полатоджене замовлення. — Ціни дуже приступні, починаючи від 10 до 50 цт. за фунт.
З поважанєм
В. ХЛОПАН
590 Burrows ave. **Winnipeg, Man.**
Phone St. John 130

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИПИСІВ КАНАДИЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед — чверть секції, вартієних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленде агентом, або в місцевого агента дотичного дістрікту. Виненчерез заступництво можна полагодити в кождого агента на даних услівях, з батьком, матерою, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль віддаленю свого гомстеду на фармі, що найменьше 80 акрових його посідання, або його батька, матери, сина, доньки, брата ли сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четвертину секції, що прилягає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взяти даного гомстеду (виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент) виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після права має в посіданю гомстед в даним дістрікті.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 літ виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
Оттава, Онт.

Alex Calder & Son
Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спуститти без найменшого сумніву; істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішнє їх помішене знаходить ся на 663 Мейн і є найкрашою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: п. Alex Calder і його син п. А. В. Calder. Калдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Alex Calder бувший радний міста Вінніпеґу, є добре звісний зі свого знакомства з Стимерською компанією.

Молодший член є п. А. В. Calder, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сі-Пі-Ар компанії через 30 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банкові і перевозові інтереси.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаний між иншими і одинокою компанією, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компания називає ся Lamport and Holt S. S. Co і є в сполученю Ню Йорком і Buenos Aires повертаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для сталої француської лінії з Ню Йорку до Havre у Франції, також головними агентами для Anchor Line між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Калдер і Син є також репрезентантами Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American, і инших пароплавних ліній.

Їх банковим справам услугує American Express Co., через котру вони висилають гроші з Вінніпеґу до всіх місцевостий в Галичині в 10-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

[illegible] А. Паракевич при помочи п. П. Нетрасна.

Фірму КАЛДЕР І СИН [illegible]

ПОЗІР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою
"ОРЕЛ"
отворено сими днями на **175 HENRY Ave. в Winnipeg-у**
Просимо отже запамятати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — познакомити ся з нами.
Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших краянів Русинів, які певно замість підпирати чужого, підпруть свого земляка.
Напитки в нас ріжнородні і першорядної знаменитости — зрештою самі се побачите, коли зайдете і спробуєте.
На весіля і забави нашим краянам висилаємо замовлення на фарми.
Колиж зайдете, то опісля певно розкажете про нас і своїм знакомим.
Дякуючи наперед за ласкаву памнть, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko.
175 Henry Ave. Phone Main 1757 Winnipeg, Man.

Фарма на продаж.
18 дол. за акер готівкою. Виробленого поля є 40 акрів; — є хата стайня, шпихлір, керниця, обфенсована довкола двома дротами, каміня нема. До орання дуже добра.
До станції Валей Рівер 5 миль — Сек. 14 Тон. 27 — Рейн 19.
Зголошуватись до:
Adam Mielalowski
Sifton, Man. 25.

13 лотів заміняю за фарму
Лоти знаходять ся в Canora, Sask., є сухі, високі — пів милі від середини міста на північ — коштували мене 1000 дол. рік тому назад. Заміняти їх хочу за фарму тому, що тепер оженив ся. Хтоб хотів скористати з нагоди нехай напише на мою адресу:
Stefan Ferlecki
Canora, Sask. 7

Лиш на кілька день.
Ще ніколи не були і зазнають ся не будуть шифкарти до краю і з краю такі як тепер.
Знаменита нагода спровадити своїх рідних і приятелів до Канади, або вернути до рідних.
З Канади до Кракова **$26.40**
З Кракова до Канади **$26.40**
Кораблі експресові, [illegible]
Висилаємо гроші до краю [illegible] телеграфічно [illegible]
[illegible]
Dominion ticket office
703 Main Str. *Winnipeg, Man.*

УВАГА! **СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!**
В старім краю залагоджуємо справи нотаріальні і адвокатські. Всі старокраєві справи [illegible] адвокат в Австрії і ми ручимо за солідне переведене.
В Канаді купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шифкарти на найліпші корабельні лінії до краю і з краю світа. Виробляємо асекурацію на огонь, на житє і пр.
Запишіть собі нам адрес!
МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска.
НОТАРІ
834 MAIN St. Phones: St. John 1562 & 1661 **WINNIPEG, MAN.**

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА „КАНАДА"
Адрес: „КАНАДА"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

КАНАДА

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА

„CANADA"
Ruthenian Weekly
Published every Tuesday by
RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd of CANADA.
The best medium for advertisments.
Subscription Per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 10 Марта 1914. Число порядкове 27. Winnipeg, Man. Tuesday March 10-th 1914. Число 9

1814 Столїтний Ювилей 1914

Обнімітеж, брати мої,
Найменшого брата, —
Нехай мати усміхнеть ся,
Заплакана мати!
Благословить дітей своїх
Твердими руками,
Розбитих попілуйте
Вольними устами!
І забудеть ся срамотня
Давняя година,
І оживе добра слава,
Слава України,
І світ ясний, невечірний,
Новий засіяє...
Обнімить ся-ж, брати мої,
Молю вас благаю!

Розкуйте ся, братайте ся!
У чужому краю
Не шукайте, не питайте
Того, що не має
І на небі, а не тілько
На чужому полі...
В своїй хаті — своя правда,
І сила, і воля!
. . . .
Учітеся брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь, —
Свого не цурайтесь:
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає,
Чужі люде цурають ся,
В хату не пускають.

Отсе минає 100 літ як над темним українським горізонтом засьвітила зірка найбільшого нашого Генія. В убогій мужицькій хаті прийшов на сьвіт Тарас Г. Шевченко.

Як всі народи сьвяткують важніщо дни з житя своїх великих мужів, так і ми Українці маємо людий, котрих память для нас дорога. Найбільшим з них є наш Геній Тарас.

Сьвяткуємо його память не лише яко великого поета, але також як народного генія, що збудив в нас дотліваючу іскру нашого національного житя.

По тяжкім дитиначім віку перейшов він в ще тяжшій молодечий.

Жорстока мачуха та панська нагайка а потім і салдатчина не вбили в генію вогню, що горів на дні серця кріпацького сина.

В 1840 р. Шевченко обдарував нас своїм „Кобзарем" в котрім змальовує нам красу України в найдрібнійших її зарисах. Та не лише се містилось в „Кобзарі". Зараз по его появленю повіяло новим духом по Україні. Зараз можна було добачати людий, котрим вже українське житє в будучність.

Тепер коли ми стоїмо о цілих сто літ від згаданої хвилі, можемо найлучше бачити що таке „Кобзар" нашого Генія зробив для нашого народного житя.

В своїх поезіях Шевченко в безмежній любові до рідного краю не жалував ся. Він остро картає всіх тих, що добро особисте кладе вище народного добра. Він перший пиклинає українську інтелігенцію, що всім своїм єством валила у московські сальони, щоби вернулась до свого „найменшого брата, та занікувала ся ним. Він також без пощадно ганьбить московський уряд за его звірське обходжене ся з Україною.

За се постигла его 10 літна каторга-салдатчина.

З салдатчини Шевченко вернув не зі зломаним серцем. Не злякав ся нічо запретів московського ката. Він тепер як чоловік старший зі ширшим сьвітоглядом, ще острійше заявив свою ціль. Він вірив в полуду і знав що саме, за ним треба боротись. В Шевченка бачимо свідомість, що неправда лише тому царює, що народ темний і поневолений та не допущений до жадної участи над своїм осьвідомленєм.

І тому Шевченко не міг стерпіти того, бо знав, що пилою ріже його серце і він говорив кажучи:

По закону апостола,
Ви любите брата?
Суєслови, лицеміри,
Господом прокляті!
Ви любите на братові
Шкуру а не душу...

Будучи поетом щиро народним, Шевченко домагає ся, щоби не топтали народні права, щоб не позбавляли людий волі бо усі люди однакові на сьвіті, то і права они повинні однакові мати.

Схаменіть ся!
Усі на цім світі,
І царята, і старцята
Адамові діти.

Шевченко бажає, щоб правда і добро панували на Україні. Він так любив її, що й душу за неї готов був віддати. Хоч які тяжкі муки терпів він на засланю, на чужині, далеко від рідного краю та своїх людий, але і се він готовий був терпіти, аби лише Україна була щаслива.

Мені однаково, чи буду,
Я жить в Україні, чи ні—

Та не однаково мені,
Як Україну злі люди
Присплять лукаві, і в огні
Її окраденую збудять,
Ох, не однаково мені.

Коли ми поглянемо на те, що Шевченко говорить про долю людську, то побачимо, що він не тілько наш український простолюдний поет, але поет усього простого люду, усеї людської громади. В той час коли Шевченко писав, то не лише на Україні, але також по всій Росії дiялась велика кривда мужикам — кріпакам. Голос его розійшов ся далеко і до него почали прислухувати ся ріжні люди і пізнали те положене в якім пробувало все простолюдє і від напором его слів почали прозирати ся души свободи і волі.

За отсю сердечність до убогого люду, за добру науку про те, що жити, щоби добре жило ся, Шевченка всі почитають і будуть почитати его до віку."

Тим більше ми, котрих недоля вигнала з під рідної стріхи далеко за море, ми що скитаємо ся тут як корабель серед темної ночи, не знаючи де причалити, повинні взяти его слова за дороговказ і зажити, хоч і не на своїй землі, так як братам слід.

Сей рік нехай стане для нас роком примира. Від сеї хвилі кождий щирий Українець повинен поставити собі за девіз: Справа народна перша в своє а потім, бо лише в сей спосіб зможемо щиро сказати:

„Будеш батьку, панувати,
Поки живуть люди,
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть.

(К.)

ГАДЮКА ВИГРІТА ЗА ПАЗУХОЮ.

Кому не відома байка про мужика і гадюку? На дорозі находить мужик заморожу гадину; милосерный сжалився нею і хова єї за пазуху аби привернути її житє. Гадюка віджива і — кусає мужика, запускаючи в його кров трійло...

Сам мужиком є нині політики. Білі... Може вони і не такі злі, як ограничені добряга. Вони все найдуть собі на дорозі замерзлу гадюку. Так вігріли вони своїм тілом альбертийську ліберальну гадюку; так само виплекали за пазухою гадюку на північнім Вінніпегу в особі пана Гріна.

Вже то вірно правди літе: простий галіцкий народ, що придержує ся своєї старої віри може цілий сьвіт відлинувати своєю солідарностю і єдностю, але ніде на сьвіті не побачить стільки безхарактерности, рабства і лазуньства, як між т. зв. інтелігентними Жидами, біснесівцями, за гріш і за пансьвую ласку вони продадуть усе, стануть найвірнішими рабами, знехтують всяку обиду, упідлять ся аж до основи.

Хто-ж замиве ся, що п. посол Грін, Жид з північного Вінніпегу, вибраний українськими голосами, відограв ролю гадюки, відігрітої теплом нашого тіла? До того він приневолений, і за се не робили-б ми закиду йому, а радше собі, що все безремо на себе ролю наївного добряги-мужика. Але тут маємо до діла не з самим Гріном як таким, але з лібералом (соціялістом) — отже з чоловіком, що узурпував собі право голосити і[illegible] поступу і правди. Поли він ся на [illegible] поступовця. Дня 11 лют. с. р. сей посол в манітобськім парляменті домагає ся відібрання платні проф. Кармачевському лише, що будьте то він «відщепенцем», бо говорить своїм землякам про їхні горожанські справи і впливає на них, або коли сих прав домагались. Допускати до Канади таких підпалачів як Карманський, рішучою помилкою" говорит п. Грін. Або иншими словами: Карманського треба депортувати з Канади.

І знов! За сего, поміщеною в „Канаді" в ч. 8 з 15 лют. 1915. Читаючі щось будуть ніяк[illegible] побачити єї [illegible] статі, за якій же поступовий Канадиан повинен ся [illegible] покарати [illegible], коли прикидує ся тільки з [illegible], або [illegible] з анархістами. Отже [illegible] [illegible] вицитувати найострійший відтак [illegible] статтий, для котрого другого [illegible] які важать ся чисами забирати голос в справах суспільних. В ч. 5 „Канади" за р. 1913 сей злочин автора містить ся у словах:

„Пром з важкими гуркітами, що мають на ціли приватний інтерес; злигнім все народну організацію, яка була-б гідною представительною перед провінціональними „правительствами і заступниками інтересів нашого народу, а відтак підіймою нашого національного, культурного і економічного житя."

Ще страшнійша є стаття з ч. 15 згаданої часописи, де між иншим сказано:

„На службу сих, що ідуть на нашу стрічу з кулаками, які вишкіряли на нас зуби ми не підемо; на се не позволить нам сам вроджений самоповажний інстинкт. Стремимо і будемо стреміти до як найдальших культурних і соціяльних здобутків які дали-б нам змогу витворити сильний національний організм, котрий мав-би настільки відпорної сили, аби перемогти всі бацилі денаціоналізації. Хто-ж піде на стрічу сему нашому змаганю, сего вважати мемо своїм союзником; сего хто виступить проти него, вважати мемо ворогом і будемо його поборювати всіми можливими способами. Бо до Канади ми не прийшли, аби стати погноєм другого народу, аби бути рабами в пануючої нації, аби щезнути у всеанглійськім морі. Ми шукали змоги жити як одна з сих многих канадійських самостійних націй, ведених [illegible] спільного всеканадийського почутя. Лиш до сеї границі можемо „канадизувати ся", поза сю границю не поступимо ні кроком.

„І хто хоче нас мати своїм союзником, повинен се записати собі в памяти і се зрозуміти та з сим числитись. А цькувань на нас, як на диких Монголів, що бу[?] ім то загрожують англійській Канаді, розбу[?]жуване проти шовіністичних [illegible] стиків англійської аристократичної раси, викличе в нас лиш так могучійшу реакцію, як се [illegible] ....на Галичина."

„Англійській культурі ми не загрозимо, противно, старатись мемо єї використати, але своєї рідної не втопимо у всеанглійськім морі. Бо ми надто нею дорожимо бо ми надто богато пролили крови і понесли надто богато жертв, аби її спасти і зберегти для потомности.

„Або в тільки Канадиян [?]мо се, чого [illegible] нам Поляки, Москалі і Мадяри і будемо щирими канадійцями та будемо щирими та будемо помагати збудувати сьвітлою[?] веселою[?] [illegible] то щастя, або [illegible] воєнний клич боротьби в ціли збереження свого житя".

Отже сі [illegible] статті, за які ліберали провадять з Карманським скаженую війну вже від двох чи трох місяців. Отсе ся небезпека, яку добачили „поступовці" і за яку хотять усунути автора з школи і з Канади, голосячи устами п. Гріна: „Коли се не є бунтовнича стаття, то я не знаю, чи я читав коли більше бунтівничу статтю."

Зпвигнете раменами на таке невинне; але ви зрозумієте канадийського Пуришкевича, коли почуєте ни[?] ще його виречення сим то[?]... ніщо не буде загадкою. „Вони (Українці) старають ся задержати в Канаді свою національність, підчас коли інтерес держави вимагає аби тут всі національности злили ся в одну канадийську".

А тепер, вже знаєте, з ким маєте до діла? Англійські консерватисти не заперечують нам права до задержування своєї національности воно не тілько признали державну ідею Канади, що ми вповні акцептуємо. Навіть сам п. Норіс в приступі предвиборчої сердечности і щирости зобавив ся в нашого апостола і став нас загрівати до любови і плекання рідної мови, і культури — тілько Жид-біснесовець настрашив ся того, що ми хочемо задержати свою національну окремішність.

Ми не знаємо, як заявлають ся на такий невинний виступ сі здорово мислячі Канадийці, яким залежить на добрім імени і славі їх ньої вітчини: але можемо не вно сказати, що Жиди не похвалять свого з канадийського земляка, що є „спанішеним більше чим сам пан." Не похвалять тому, бо вони знають, що так довго будуть збивати на наших народ мільйони, як буде він собою, поки він не заангліщить ся і не зрозуміє, що не слід йому бути погноєм вроджених біснесовців. Біснесу ради сі землики п. Гріна навіть зрущились і євреїв говорять нашою мовою. А п. Грін хоче єю мову відібрати навіть Українцям.

А що лишаєть ся нам після сеї лекції, яку дав нам п. Грін? Нам лишаєть ся тілько затямити собі добре мораль байки про мужика і гадюку. Бо не ходить о особу п. Карманського, тут [illegible] в загалі наше національне істнованє.

Коби то ми уміли вчитись.

Пошукує

Кобилу з лошатком котра пропала дня 11 лютого. Кобила була чорної краски, на чолі лися на ноzі білий знак, лоша було червоне краски, і також має на нозі білий знак. Кобила з лошам мають десь бути на північ від Winnipeg Beach.

Хто буде знати де знаходить ся згуба, Прошу дати знати нагорода 8 $ на адресу.

J. Strilecki
Wpg. Beach Man.

ПОШУКУЮ

товаришки житя, дівчини котраби знала читати і писати білою по руски. Я маю добру роботу і хочу и двоюти [illegible] у місті або на провінції. Маю два лоти у Вінніпегу, місць лотів і хату і [illegible] також маю троха готівки, з котрою хочу женитися.

Дівчина може бути без центa, однак мусить бути чесна і добре вихована. Тут руских людий нема. Котраб дівчина мала охоту вийти за мене за мужа, хай зволить написати на адресу нижче поданий; також пожаданим є вислати свою фотографію а я на жадане вишлю свою. F. Orichowich Spragrave, Man. 10-C

„Рідна Школа" в небезпеці!

„РІДНА ШКОЛА в Галичині, яка утримує кільканайцять шкіл, в яких виховують ся сотки і тисячі молодих Українців, які колись мають стати борцями за свободу і добро для своєї вітчини України і для свого народу — по причині в е л и к и х нещасть, які навістили в послідних роках наших братів в Галичині, находить ся тепер в небезпеці. Небезпека ся знаходить ся в тім, що задля браку гроша, комітет „Рідної Школи" буде мусів замкнути кілька шкіл і учащих ся тих молодців розпустити домів.

Коли-б се сталось, то се буде соромом і ганьбою для всіх Українців!

Чи має се статись, залежить від нас, нашої сьвідомости, нашої жертволюбивости!

Комітетови „Рідної Школи" вельнолокучати нам в друге з своїми просьбами, знаючи потребу, ми заморські Українці о ониці мати самі і прийти з як найскорішою помочию „Рідній Школі."

Не жебранина се, а наш сьвятий обовязок ратувати „Рідну Школу," зати помочи своїм братям в нещастю, а тим самим ратувати самих себе.

Збирайте всі-і всюди датки на підмогу „РІДНІЙ ШКОЛІ" і шліть на адрес:

„Ridna Szkola"

Ul. Dominikanska 4. Lemberg, Austria.

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИПИСІВ КАНАДИЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверть секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон ленд агентом, або в місцевого агента дотичного дістрікту. Вписи через заступництво можна полагодити в кождого агента на заних условіях, з батьком, матірю, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль від міленєго свого гомстеду на фармі, що найменьше 80 акровій його посідання, або його батька, матери, сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що прилягає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взяти запого гомстеду (виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент) виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що щедві права вже в [illegible] гомстеді в [illegible] дістріктi.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 літ виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 доларів.

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
Оттава, Онт.

Позір!

Не забувайте, що не так шифкарти до краю і з краю, плоть ся [illegible] добре знаної фірми ALEX CALDER & SON банкері 663 Мейн стр. Вінніпег. — Читайте оголошене на стр. 5-ій.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА

гуртовий склад рожних мебли, як: столів, крісел, канцелярійних бюр, шаф і т. п. У нас можна дістати ріжнородні замові і літні двері. Продаємо ріжні шкла і шлифовані люстра.

На провінцию висилаємо по дешевших цінах.

Приходіть або пишіть на адресу:

M. HAWRYSZ
1182 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

HUGH D. CUTLER

Адвокат

Полагоджує всякі справи. Ві всяких процесах звертайтесь до нього.

[illegible] Winnipeg, Canada.

ПРИЙМАЄ СИ ПЕРЕДПЛАТУ НА „МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО"

бібліотеку найкращих творів найславнійших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кождого 15-го і 30-го. Кожда така книжка містить для себе цілість і є прикрашена портретом автора та життєписом про нього.

[illegible]

„МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО"
в Коломиї, ул. Новацького 9. 21. (Austria, Galicia.)

Принимається передплату на сатирично-гумористичну часопись

"ЖАЛО"

яка виходить у Львові що [illegible] тижня.

[illegible]

Адміністрація часописі „ЖАЛО," у Львові, вул. Скшинецького ч. 79. („Zalo," Lemberg, Austria.)

„Добра Новина"

Просьвітно-наукова та суспільна часопись для простого народу, з образами виходить у Львові що два тижні.

„ДОБРА НОВИНА" призначена для широких на родних мас. [illegible]

„ДОБРА НОВИНА" коштує за цілий рік в Америці і в Канаді 1 дол. 50 ц.

Кождий передплатник „ДОБРОЇ НОВИНИ" дістає премію часопись КАЛЕНДАР на 1914 рік.

„ДОБРА НОВИНУ" повинні замовити собі всі товариства, кожда читальня і кождий, хто лише вміє читати.

Числа на оказ висилає ся даром.

Гроші і письма для „ДОБРОЇ НОВИНИ" посилайте на сю адресу:

„Добра Новина,"
Львів, вул. Скшинецького 75.

Elliot, Macneil & Deacon
[illegible]
316 McIntyre Block

П. И. АЛЕХНО.

Руско - Польський заклад фотографічний, [illegible] Звичайний [illegible] по $5,00 [illegible] потребах [illegible] на адресу

376 Selkirk ave.
Телефон: St. John 1791.

Oriental Hotel
Tel G 4716 — 700 MAIN str.
Wm. Downing, [illegible]

[illegible]

П. КАРМАНСЬКИЙ

Малпяче Зеркало - видане друге.

Патріот.

Утік з Галичини, бо не хотілось працювати. Звабила його до Канади легенда про золоті гори. Як же було не слухати чудової легенди — нероба? і він послухав. — Приїхав до Канади і сильно жив ся. Золотих гір не побачив, а робота, якою здобуває ся золото, була для него не принадна. Що-ж було йому робить? Суть одинниці, що за ніяку ціну не розлучають ся зі своїми мріями і та кі одинниці доходять до божевіля, або стають ся злочинцями, або доконують надлюдських діл. Куди завело непоборне бажане золота нашого галицького Аргнавта.

Вродив ся під щасливою звіздою, (го зробили наставником над робітниками в копальнях золота в Алясці і щастє хотіло, що робітники підняли страйк. Зачалось його живво. Десять долярів за доставу одного „скеба" — що думаєте? А сих скебів між нашими нуждарами можна набирати в драбинасті вози! — Се був перший крок на дорозі дільности нашого нинішнього Гольдкремера в Альберті (назву позичаю у І. Франка). Отже вже не є для нас тайною, якою дорогою кінов бувший галицький калика і нероба.

Скінчило ся одно живво — зачало ся друге. Патріот отворив нотаріяльний офіс і став стричи „ золото руно" з „галіцейських овець, яких стрижуть всі і все. Накупив силу льотів, кілька миль від міста, зладив мапу таку, що його льоти помандрували на ній до міста тай став малювати проміями своїх любих земляків (бодай вони не переводились!) Що з того, що його кляли, що не один перелізав ся по його ловетів нищі? Хиба не стоїть стати мучеником, коли дістанеш за клаптик прерії 200-300 дол? А щоби бути добродієм суспільности всесторонним, то він не цурав ся і найпідлійшої роботи. Пи[?] сав листи своїм землякам (лиш по долярови брав за вигоду...), висилав ім гроші, випукував роботу і т. д. І так ріс щораз вище в очах загалу, а рівночасно ріс і його золотий „телець".

Хто-ж подивуєсь, що він полюбив Канаду, всею душею; всею мислию своєю? Хто задивуєсь, як на місці давнього галицького недокінченого гімназиста побачить нині джека, що заборонив своїм дітям уживати рідної мови, а сам величає ся що скинув зі себе свої рідні лахмати, ухав на рідний край, а рідної мови уживає тілько тоді, коли доведеть ся стрічи з „галіцейських" овечок золоте руно.

[illegible] комічну старинну фацецію про [illegible], що хотів стати королем? [illegible] В Канаді королів немає [illegible] Отже [illegible] стати таким [illegible] королем. Але він знав що „галіцейські" нашi канадийські не радо бачили з [illegible] [illegible] „порядку" [illegible] Тай в Гольдкремер [illegible]. Він стремить до мети систематично, крок за кроком. Стає на черзі на службу англійських панів, робить ся їх паніхленом. І виходить зі служби автомобілем (а [?] [illegible] бераліз Тілько бу[?] до неї користи! Де там... Чуєте собаку під лаву і т. п. Приходять вибори нам Гольдкремер ставить свою кандидатуру. Був певний що нім підстрижені вівці будуть на стільки дурними тай його відопруть. Але сильно завів ся... Не помогла його жертволюбивість, яка в сій крайній потребі виз лаєсь у джека не знать відки — не помогла навіть на[?]... вім, яким він дотепер служив так вірно. Джек-Гольдкремер провалив ся як довгий. „Пархоне, в щастю не брикай". Ба, коби то знати! І тепер зачинає ся новітній упадок мажика. Пана метать ся, бють пана по шиї, відбирають офіс і т. д. і т. д. І нема такого, хто би заступив ся за джека, хтоби його пожалував, бо сей джек нічим не заслужив на співчутє і прихильність.

Трвога — кажуть — то мудрость проса. Так, але не у мажика з Хаківальни, якому перевернулось в голові. Він не шукає причини свого упадку там, де треба, аби через пильне справити свої похибки — ні! Він винить сих, що наміреннє на се заслугують. Як скажена собака кидає ся на земляків, кусає всіх без розбору, мішає з болотом найсьвятійші чувства Українця — і вірить, що аж тепер здобуде ласку панів, панів. Воно можеб так і стало ся — коби лише не сей знак „галіцейського" чесника... Ех, се кляте пятно пітлого українського походжения! Руки повтинавби своїм дітям, як би звжились про... лотись до своїх дідів!

Ви знаєте його? Сеж такий добрий наш знайомий.

Приєднуйте для „Канади" нових передплатників.

ВСЯКІ ВІСТИ.

Поява скаженого вовка.

З Долинщини пишуть: Сонце загріло в наших горах. У всіх появила ся надія, що можна буде дещо з поля вратувати, аж тут навістило наші гори друге нещастє. На половинах поміж Людвиківкою а Вишковом появив ся скажений вовк. Пастухи зір вірвали до помочи сільське населене. На сей поклик поспішили люди в більшій скількости в половини. Тут представив ся їм страшний вид; двайцять штук скажених волів треба було сейчас вбити. 112 штук рогатої худоби творило одну масу, зараз на другий день поприбутю людий впав знов вовк між худобу. Люди рушили на ратунок і тоді вовк кинув ся на плечі Венци Штекбавера з Людвиківки і на його плечах скаженого хижака вбито. Штекбаверова вовк не нанис рани, бо він був у кожусі, котрий вовк зубами видер. Та з переполоху лежить Штекбавер тяжко хорий. З остальних волів 10 вже також убито, бо появили ся познаки скаженини. Разом вбито 30 штук, а осталі 102 штуки остають під обсервацією. Повбивані штуки є власностию Німців кольонії тів громади Людвиківка. Ціле наше селяньство затривожене, бо на половинах є тепер до пять тисяч штук худоби.

Люди кажуть, що вовків крутить ся безліч. Отему то належало би зарядити обдаву, тимчасом власти не роблять нічого.

Число Жидів на цілім сьвіті

Після статистичного альманаху А. Гимана на р. 1913 є на цілім сьвіті 12,428,000 Жидів, так що вони творять 0.7 проц. цілої людности. З того числа припадає на Галичину 900,000 Жидів, то є 11.0 проц. цілої людности, на Польське Королївство 1,538,000 себто 14 проц. цілої людности. Найбільший процент творять Жиди між населенєм Нового Йорку, де їх на[?] ...ві, мешканців є 16 проц. Відтак що до висоти жидівського проценту іде Варшава. Живе там більше Жидів як у Франції, Болгарії й Італії, разом взятих.

Чому спимо.

Вже від давна добачували причину сну в змученю мозкових клітин. В найновійших часах робили на сим тесті французькі учені і просвірали на звірятах, що із змученя виступають на мозкових клітинах темні пятна. Коли тела такого „змученого" мозку встрикнено песови, то він зараз заснув. Темні пятна мають уступати з мозку підчас сну. Дослідники вносять з сего, те само дає ся в людськім мозку. Із умучення витворюють ся ріжного рода отруї, котрі лише підчас сну уступають.

Як з дерева повстає газета?

Директор одної фабрики паперу в Англії хотів пересьвідчити ся, кілько треба годин, щоби ростуче дерево переміняти но папір, задрукований газетою. В тій цілі казав одного дня о 7 годині 35 мінут рано стяти в лісі три дерева, які обдерто з кори і занесено сейчас до фабрики, що виробляє з деревної маси папір. Фабрикація паперу була така скора, що вже о 9 годині 34 мінут рано з Фабрики вийшов перший звій паперу, який самоходом перевезено до найближчого місточка і віддано друкарні газети. О годині 11 рано продавано вже на улиці газету, на папері, що був зроблений з дерев, на яких ще того самого ранку співали птахи. До зладження газети з дерева треба було 3 години 25 мінут.

Найбільше звіря на сьвіті.

В державі Вайомінг, в Злучених Державах відкрито минулого року в скальних покладах кістяк найбільшого звіря, який жив колибудь на землі. Був то т. зв. Слонь „бронтозаурус," імя се зложене з двох виразів: „бронте" значить грім і „заурус" значить ящірка. Коли вона посувалась, земля ішла по землі, то ся послідня трясла ся, а голос її розносив ся на кілька миль довкола; була вона 27 і пів метра довга, а важила десь 108,000 Фунтів. Тягар її скаменілого кістяка виносить ще тепер 36,000 Фунтів. Один чоловік не може підвести й найменшої кісточки. В її тулові могло би поміститись цілком вигідно 10 осіб. Коли сей звір ставав на двох лапах, тоді його висотний виносила 19 і пів метра.

ВИНАХОДИ ЖІНОК.

Звичайно є гадка, що жінки на полі винаходів ніколи не дорівнують мущинам. Сему загальному поглядови про неспосібність жінок до роблення винаходів перечить численні патенти уділювані жінкам рівночасно з патентовими ріжними всіх держав на зроблені винаходи. В 1809 р. одержала в Північній першій жінка патент за улучшене ткацьку машину, в 1815 р. друга жінка улішила машину до шитя черевиків. У Франції уділено 1833 р. аж три жінки патенто за свої винаходи. На початку XIX. віку на 500 уділених патентів припадав один жіночий винахід, а в послідних літах припадає на 75 винаходів видуманих мущинами, один патент жіночий. Які винаходи роблять жінки. Всіякі — від телескопів і під водних лодов почавши, аж до ляльк і голок. Близше розглянене жіночих патентів виказує, що пять осьмих жіночих винаходів обіймають потреби домашнього житя. Отже на 713 патентів, які 146 дотичили улішання в одіжи, 114 в кухонних приладах, 35 відносили ся до мебл[?], 52 до прання і чищення убрань, 3 були на нові машини до шитя, 83 на молочні приряди, 22 дотичило будівляних конструкцій, і т. д. Були однак між сими жіночими винаходами також улішення до автомобілів, машини до писання, друкарських машин, начиних інструментів, вкінці нові прилади і машини, які для фабричного промислу принесли великі користи. Сі числа і ріжнородність винаходів доказують, що жінка не є позбавлені винахідчого змислу, як се загально через довгі віки думано.

Наші агенти:

W. P. Hruszowy, P. O. Sclater, Man.
T. J. Marciniw, PO. MinkCreek, Man.
Nykola Ogryzlo, Sifton, Man.
S. Lytwyn, Winnipegosis, Man.
D. Torbiak, Poplarfield, Man.
D. M. Pryslak, Winnipeg Beach, Man.

Штор на продаж.

Продам штор, або прийму спільника котрий хотів би вложити капітал до біснесу. Роблю се тому, що мені брак капіталу до розширеня біснесу. Хтоб хотів купити, або пристати до спілки, нехай зголосить ся до:
Dmytro Riwniak, P.O. Ukraina, Man. 7-10-C

„УКРАЇНСЬКА ХАТА"

літературно критичний, громадський український місячник.

Завданєм Журнала „Укр. Хати" є — по можливости повне осьвітлюванє процесу ідейного, духового житя України з метою викривання основних моментів національности, що є основа всякої живої творчости. Література займе перше і найповажнійше місце на сторінках журнала.

Крім того „Українська Хата" обслугуючи інтереси української інтелігенції буде відкликати ся на всі важнійші громадські події українського і сьвітового житя, а також на розвій мистецтва (штук красних) і ріжних проявах.

Журнал „Українська Хата" має відділи: літературний — критичний — науковий — публіцистичний — мистецький — бібліографічний — і літературна хроніка, котра буде занотовувати всі новини українських видань.

Журнал виходить ме при кінци кождого місяця, розміром не менше 64 сторін друку, міцно зброшурованими книжками.

Передплата до Канади виносить на рік два доляри, на пів рік доляр і пів.

Передплачувати і добути журнал „Українська Хата" можна в Головній Конторі журнала — Київ, „Пасаж", Росія — також: в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10, Австрія.

С. В. КОЗА

НОТАР КРАЄВИЙ — КОМІСАР УРЯДОВИЙ

посідає 10-літну практику в справах криміналь-них і цивільних в Старім Краю і в Канаді.

В усіх справах удавайтесь на адрес:

663 MAIN Str. — перший поверх.

Phone: Main 1886 і 4979 Winnipeg, Man.

КУПУЙТЕ ШЕРИ

в Руській Видавничій Спілці

яка видає

руську тижневу часопис „КАНАДУ"

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20,000.

Шери продаєть ся по $1.00 (одному долярові) один.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.

По всякі інформації пишіть на адрес:

„CANADA"

261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись „КАНАДУ."
Передплата виносить тільки $1,00 на рік.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число 5 ц.

Адреса Редакції і Адміністрації: „КАНАДА" 261 Fort Street Winnipeg, Man.

CANADA
Ruthenian Weekly

Publishers RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA

Subscription Per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5 ct.

For advertising rates and all business matters address RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Уваги.

ЯК СЕ НАЗВАТИ.

Як відомо в Вінніпегу бувзавязав ся комітет для сьвяткованя Шевченківського ювилею. З початку річ виглядала несогірше. Аж тут нараз непорозуміня. Одним ходило о своє я, а другим о справу. І річ ясна, що такі дві течії не могли погодитись. Все се скінчилось тим чого треба було і сподіватись. Комітет розлив ся. Пізнїйші переговори і ті ні нічого не довели. Щоби справа була яснійшою, то уважаємо на місци познакомити шановну публику зі складом обох конкурінтних комітетів.

Один з них більший згуртував ся коло церкви і складає ся по більшій части з церковних братств, драматичного товариства, репрезентантів з Ембуті і з Бруклендс, репрезентантів товариства [illegible] Вінніпегу, „Канад. Русина" „Канади" Досвіта і иниших українських товариств і інституцій.

Другий комітет складає ся головно з репрезентантів тов. „Боян" і тов. ім. „М. Заньковецької", потім Руська Видавнича Спілка „У. Голосу" „Народний Дім" та представителї з церковних братств при православній церкви. Ось шановні читачі можуть бачити склад сих обох комітетів.

Як сказано, робило ся богато заходів, щобе злучити оба комітети. Було навіть таке, що більший комітет вислав свого секретаря в послїдній хвилї до комітету меншого, щоби ще бодай тоді скликати збір обох зарадів і в той спосіб прийти до якогось порозуміня, однак надармо. Другий комітет навіть і зборів скликати нехотів.

Ну і як се назвати? Чи може хто добачити щирість в роботі такого комітету? Думаємо що нї. Тут нашим патріотникам ходило о своє я, а не о спільне сьвяткованє такого сьвята яким для нас Українців є ювилей Шевченка.

Примушений таким поступованєм, більший комітет взяв ся до дїла. 10-го марта скликає він великі народні збори на котрих відбуде ся академія. Пізнїйше сей комітет буде сьвяткувати Шевченківський ювилей і концертом, о чім доносуть оголошеня.

Сумно робить ся чоловікови, коли він дивить ся на таку роботу. Так щож людська злоба твердша криці.

Одно лише потїшаюче, що наш народ починає також мінати ся в сї справи а він суденць не аби який.

Доячеків орган [illegible] морали.

Недавно канадійську Україну обдарували небеса ще одною „народною" газетою а іменно органом Руської Книгарні."

На „блоху" сю ніхто був би і не звернув уваги бо і нощо. От собі бізнесовцеви хотілось більше розголосити свій інтерес то він і почав видавати газету. Проти сего ніхто не може мати нічого, ало коли "блоха" починає тулити то відома річ, що ся чекає.

В послїднім числі редактор сеї газетки хотів заграти ролю моралізатора. Та гайда за перо. Ось вам оно: Бізнесовці... гм... гм, Ген... хрр гм Честь... гм гм Гроші! Честі руки... ем гууу Народна справа!.. вур..гур Бізнес і т. д.

Що властиво хоче сей орган чеського бізнесовця; Вот самий знає. От собі чоловічина в не свої взув ся.

О що розходилось „славному" редакторови Доячекового органу се хиба він сам знає. Гуку крику цїла копиця. А сказати в двох трох реченях ощо єму ходить то его нема. Хочете пане редактор щось сказати, скажіть ясно а правдивість его докажіть фактами і справа скінчена.

Натяками і пїдтиками далеко не зайдете. Скажіть чи ваш принцип видавати газетку для бізнесу чи може він „Українцем" став та став ширити при вашій помочи ідеали свого бізнесу.

Обертай куда хочеш а оно все таки виходить на одно.

СПРАВА СЬВЯТКОВАНЯ 100 ЛІТНОГО ЮВИЛЕЮ ШЕВЧЕНКА.

Безперечно, що для належитого відсьвяткованя Шевченківського ювилею мусять брати в тім участь як найширші круги тутешної української суспільности. Щоби до сеї цїли прийти як найуспішнїйше, то кождий признасть, що наші учителї повинні брати живу участь сїм дїлї.

Всюди по наших кольоніях повинні відбутись концерти і виклади про Шевченка. Се найкраще можуть зробити учителї. Часу богато. Се цїлий рік є роком ювилейним, то нема чого спішитись. Приладити концерт і виклад як слїд і тоді сьвяткувати.

Кождому звісний зміст відозви, в справі сьвяткованя сего ювилею. Она була друкована в всіх українських часописях. Пожаданим булоби, щоби осілько змога поступати після директив поданих в сїй відозві.

Нам треба тов. ім. Шевченка, нам треба Рідної Школи в Канаді, нам треба одної сильної народної організації за котрої помочею ми моглиби заглянути і найгрізнїйшому ворогови в очи, нам треба „Просьвіти."

Отсе малиби бути точки, на котрі належить звернути увагу в викладах про Шевч. Шевченко, на стільки ріжноманітний, в своїх поглядах на українське питане, що дуже легко можна всї сї згадані точки обговорити як найточнійше.

Тому то дьля: хто почуває себе Українцем і кому лежить добро свого народа на серці, повинен понятн сю справою як найщирійше.

Редакторови „К. Фар."

Наша редакція дістала лист з Куке Крік, котрого автор скаржить ся, що він післав „Кан. Фар." 8 долярі 50 центів на сироти в Пустім Іванї, котрі то гроші мав згаданий редактор післати на призначене місце.

Гроші були висланї в серпни минувшого року, однак до сего часу нема жадної вістки де ті гроші подїли ся.

Жертводавці жалують ся, що той хто збирав сї датки не сповнив свого обовязку як слїд, через що згаданий чоловік має ріжні непріємности.

Пожаданим є, щоби ред. „Кан. Фармера" вияснив сю справу в як найкоротшім часї, коли не хоче, щоби ся справа опинила ся перед судом.

Жертводавці хотять, щоби і їх імена були оголошені.

Високо поважаний Пане Алловей і Шемпон!

Уважаю своїм першим обовязком подякувати вам зі щирого серця за добру переправу з Канади до краю.

Подорож моя відбулась без ніяких випадків. Ізза корабля Вашої фірми не мусів ся навіть [illegible] може на иниших кораблях [illegible] переправи до Канади.

На Вашим корабли я [illegible] вигідно під кождим взглядом, за що [illegible] кождому горячо припоручаю Вашу фірму, хто лиш буде вибирати ся до Америки або до Канади.

Також гроші вислані через Ваше бюро прийшли точно і скоро.

Остаюсь на все [illegible] горячим прихильником вашої фірми.

Остаюсь з поважанєм,

Федор Андрусейко
в Горнім ко[illegible] Стрий
Горне 22 лютого 1914.

Лїберальний посол!

В Онтарійськім провинціальним парламенті в Торонто (Канада) вичитано на 26 лютого лист лїберального посла Густава Евентуреля писаний до товариства [illegible] в Канаді [illegible] в справах [illegible] ся суми 10 тисяч долярів. Провідник опозиції виступив дуже остро проти Евентуреля, якого викинено за сю його провинність з партії.

Евентурель говорив на своє оправданє, що він бідний чоловік (хиба в честь) і що він потребував гроша. Очевидно, що потребував!

Увага!

Звертаємо увагу всім інтересованим, щоби всї листи та посилки до нашої часописи адресували так:

CANADA
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

„Дїло"
національно-демократичний щоденник, виходить у Львові
адреса „Дїло"
Ринок ч. 10, у Львові
Galicia Austria

Пошукую

в справі старокраєвій. Михайла Калиницу, Василя Скороду і Петра Ситника к дуже важній справі, хтоби о їх адресах знав, або они сами звольть ласкаво зголосити ся на адрес: Theo. Stefanik, 261 Fort str., Winnipeg, Man.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНИ! Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади, купіть для них у нас як найскорше шифкарту і они приїдуть на весні в той час, коли [illegible] Шіфкарта з Кракова до Вінніпегу тепер коштує $44.40

Так як знаєте, ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнїйше і так, що люди дістануть рівні гроші. Почта і зміннє коштує разом лиш два центи від одного доляра.

Ми також продаємо шифкарти до краю і міняємо гроші. Продаємо марки краєві і тутешні.

ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg, Man.
C. GENIK Управитель зар. відділу.

Дістаньте безплатну ФАРМУ

в великій канадійській провінцїи

МАНІТОБІ

де

панує добробит.

Манітоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь іт. п. —і найкрасшу огородовину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що привабила поселенців, а будучи найдавнїйше заселеною она дає нагоду до успіху своїми школами телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівцї і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз закупує ся і завсігди по добрій цїні місцевими купцями.

Безплатні Гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям У радом і багато Русинів розпочали фармерство на сїй земли і тепер стоять на добрім становищи.

Єсли хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не зрозуміє обставин краю, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кільком европейським провінціям взятих разом. Приходіть до Манітоби і будьте независимими.

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО єсли ви напишете до:

Department of Agriculture
Winnipeg, Manitoba, Cnda.

МОЯ ПЕРЕПИСКА „Новинам".

„За безпідставне очернене людини належить ся очернителеви кара, коли не судова, то бодай по пиці.." „Яку кару готовить п. Карманський для Гикавого, незнаємо"... (Новини ч. 23 за б. р.)

Отже я не готовлю для Гикавого ні одної нї другої кари. Першу вважаю невідповідною, бо не хочу власними руками вінчати нікчемного свинопаса на героя і мученика „за ідею", яким би його оголосила шайка форналів на службі лїбералів, якби він пересидів троха в Івановій хаті; а другий рід кари лишаю для когось хто має здоровший кулак. Бо для такої вже мабуть не раз „злкерованої" пики блюдолиза і наймола треба здорового ляписа, аби вона відчула.

Для нікчемника є наша кара — На картині Михайла Анцела „Страшний Суд" в пеклї сидить з ослячими ухами Чезена, що доносив на артиста до папи і його очернював. Як був би артист потягнув Чезену перед суд, або вибив на його пиці свої здорові пальці, то неоцінений Чезена був би вже давно пропав в забутю. А так тїн сидить з своїми ослячими ухами і ідіотичною пикою в пекольній темряві і що дня сотки артистів вилачають на него, маючи відстрашаючий примір.

Чому-ж і я не мав зробити з Гикавого Чезену і не мав перевести сей геніальний [illegible] і разбетка [illegible] рідного краю і славного [illegible] статейкою [illegible] ти земляком класичний примір [illegible] будучих галицьких свинопасів? Нї Гикавий мусить бути безсмертним...

Ту. Правду то якесь казав, що кінь найгірше копає тоді, коли здихає. Таке і ваше лише біда, що ви не маєте кого копати Вам лише в передсмертній горячці здає ся що коло вас хтось є.

Ми бачимо хто ви є. Що се має значити, що п. Гріншпі посол каже, що дати нам право рядити нашими школами, є проти інтересів сеї держави? Що значить те що п. Рос ваш подвижник каже, що ми лише здатні на те, аби нами наповнити арешти і доми для зумашедших? Що значить се, що ваш провідник каже, що нема другої провінції в Канаді, аби чужинці мали кілько прав що до своїх шкіл, як се діє ся в Манітобі.

Чи можете ви панове лїберали називати се прихильностію до нас? Чи маєте ви лице, коли ви чесні люди, йти до нас і просити о поперте, коли ви з такими замірами носите ся взглядом нас.

Ми се все знаємо і най там ваш „Канадійський Фармер" і волосє дре собі на голові, пишучи брехні на консерватів, то ми вам не повіримо. Так а не инакше.

Горожанин.

Кавін, Альта.

Хвальна Редакціє.

Як читачам наших часописей відомо, що вже від літ, як наші альбертийські лїберальні політики зі всїх сил старають ся, щоби геть виперти нашу мову з наших шкіл. Почасти се їм вдалось але нехай не дуже то тїшать ся, бо се лише до певного часу.

Щоби успішнїйше боротись з нашими ворогами [illegible] нас [illegible] тепер читальні і [illegible] ім. Шевченка. З якою ревностію горнуть ся до читалень і иниших товариств, може послужити за примір хотяби се що в нас про засновано читальню [illegible] 30 людий котрі вже подавали і вписове, котре вже виносить долярь.

Помимо того, що вписове так високе, то люди не отягали ся з вписом. Се сьвідчить, як забогато они взяли собі до серця справу наших шкіл, бо лише коли [illegible] разом зорганізовані то лише тоді нас вислухають і вводять нашу мову, трактуючи нас на рівні з другими горожанами Канади.

Заразом звертаємо ся з покликом до всіх Українцїв замешкалих в Канаді, щоби не [illegible] справи [illegible]

Пора [illegible] не мовчати, мовчанєм ще ніхто нічого не зробив і не зробить.

За читальню
А Мельник Кавін, Альта.

МОЄ СЛОВО ВІННІПЕГСЬКИМ ПАТРІОТАМ.

Відколи я в Канаді, то ще не було року аби я не передплачував всїх наших газет. Сего року я читаю чотири наші газети, а то: „Канад. Русина", „Український Голос", „Канад. Фармера" та „Канаду".

Всї ті газети хвалять свого бога, як найлутше знають, тому я не беру ся розсуджувати, котра з них має рацію. Се лишаю тим людям, що належать до партий. Я стою вище партий і тим самим не належу до жадної партії.

При голосованю йду з тими, котрі на мою думку в тїм часї виглядають для мене на місци і від яких сподїюсь ленкого добра для людий до котрих себе зачисляю.

Головною цїлею сего мого писаня є сказати пару слів на адресу наших вінніпегських патріотів.

Був час, коли вся українська публика у Вінніпегу не могла собі найти місця з великої утїхи спричиненої приїздом проф. Карманського. Але коли п. Карманський говорячи правду, не щадив нікого, то наші пани чогось поспускали носи і мовчать генби води понабирали в рот, тим самим позволять такій хлапі як ред. „Канад. Фармера" паплюжити безпідставно чоловіка, котрий тїшить ся повагою чи навіть не цїлої інтелїгентної Галичини.

Чи ви панове так мало знали Карманського з Галичини, що не знали хто він такий? Чому ви з початку тїшили ся ним, а тепер раді-б в лижці води втопити его? Котре з двох правда: чи те, що ви не знали хто він, чи те, що ве раді з того, що він вам правду в очи каже? Менї здає ся, що друге. Бо звісно, правда в очі коле.

Бо теж, навіть така газета, як „Укр. Голос" мовчить. Такий Жидов Грин, що вийшов на посла нашими голосами, йде проти нас і по просту домагає ся [illegible] партий Карманського. [illegible] він мовчить геп би оглух.

Панове з „Укр. Голосу", коли вам Карманський не милий то се ваше діло, але знайте, що Карманський в особі проф. в брендонськім семинари, нам яко Українець конче потрібний: тому ви в таких разах як се сховайте свої „я" в кут і робіть народну роботу, коли хочете в дїйности бути патріотами і коли добро нашого народу дїйсно лежить вам на серцю. Ваша мовчанка значить те, що те, що ви перше обожали, то тепер обплювуєте.

Не [illegible] вже „Кан. Фармерова". Він може назвати „Канаду" [illegible] „Канаду" не [illegible] Може [illegible] знаємо, що „К. Фар." [illegible] англійської спілки. Там навіть і Англієць монажером, а кромі двох хлопців навіть і всї друкарі не Українці. То і як єно пнатись від него щось лутного.

От собі ґазетярська проституцка тай все.

Як я вже сказав: най би собі п. Гикавий хвалив своїх лїбералів кілько хотів, то ми би єму нїчого не казали, але коли п. Гикавий своїми брехнями залле чоловіка котрого вислали найповажнїйші лиця на народнім полі, то ми мовчати не повинні, се то саме, що ми міняли би їх за нікчемну пику Гикавого.

Хто як хто, але коли „У. Голос" мовчать не сказавши ані слова, то най знає, що поповняє непростимий гріх взглядом народної справи.

Бо збирати на Рідну Школу в Галичині а знаущувати єї тут, се є глупотою, коли не лайдацтвом. Мовчати на ті всї брехні, які звісний брехун з „К. Фармера" пише в справі двомовних шкіл се значить або бути скінченим дурнем, або бути в спілці з ворогами наших народних інтересів. Одно з них мусить бути, а котре то нарід вже сам розсудить.

П. Г.

Вісти з краю.

ВИБОРЧА РЕФОРМА УХВАЛЕНА.

По довгій бездїльности, спричиненій упором польських ворожих виборчій реформі партий, почав нарешті галицький сойм справжню роботу. В суботу полагоджено остаточно справу виборчої реформи, ухвалюючи в цїлости проєкт, який уложила комісія. — Усунувши так ту запору, що від ряду літ спиняє праці сойму, взяв ся сойм сего тижня до горячкової праці. Понеділкове засїданє перемінило ся несподївано в горячу дебату над невідрадним положенєм населеня нашого краю. Бесідники всїх таборів остро критикували [illegible] акцію правительства [illegible] помочи для горем [illegible] населеня. [illegible]

В суботу відбуло ся перше засїданє. Першим промовив москвофільський посол Маркок. Жалує ся, що при укладанню нового виборчого закона зігноровано москвофілів. Порівнює згоду польських і українських послів в справі виборчої реформи з „новою ерою", яку заключили колись з Поляками Барвінський. Критикує постанови нового виборчого закона [illegible]

Другий з ряду промовляв Чорторийський від клюбу центра. Уважає новий проєкт кориснїйшим від попереднього, бо установлює 11 доманіатових округів з пропорціональними виборами, змінює склад краєвого сойму, забезпечує вплив польського населеня в містах, а все се заслуга польських епископів. До злих сторін нового проєкту причисляє національний катастер, українську курію в соймі і ин.

Посол Станїнський заявляє, що реформа приходить за пізно. Колиби була ухвалена рік тому, то польський нарід мабуть прийшов сказати, що вона прийшла до цїли за його волею. Тепер того сказати не можна. Польський нарід мусить нині признати, що реформа приходить власне завдяки помочи зі сторони українських послів. Мимо того, що виборча реформа така, як є, не є корисна, бажає бесідник, щоби вона була ухвалена з огляду на конечність дати поміч народови, а далі зайняти ся справою еміграції, бо власне тепер прийшло до згоди між всїми еміг. товариствами, що через 15 літ будуть вести спільно одно бюро і диктувати цїни, а се може некорисно відбити ся на емігрантах. Колиби одначе сойм був склонний ухвалити чотироприметникове виборче право, тоді поставивби бесідник внесене, щоби відослано проєкт назад до комісії з тим щоби до 10 днів вона прийшла з внеском на заведене загального, рівного безпосередного і тайного права голосованя.

По 5-годинній перерві почали ся дальші наради промовою голови українського клюбу, др. К. Левицького. Бесідник представив змагання українського народу до здобутя нового виборчого закона до галицького сойму почавши від того, як перед десяти роками посол др. Е. Олесницький і тов. поставили в соймі внесок на заведене загального і рівного виборчого права. Виборча реформа до парламенту випередила Галичину. Коли по переведеню загального, рівного безпосереднього і тайного голосованя до парламенту відбули ся вибори до сойму на підставі старого виборчого права, то українська репрезентація мимо неприязних обставин і злобних міжнародних відносин, серед яких відбували ся вибори, енергічно підняла справу виборчої реформи в соймі. Начеркувавши перебіг боротьби української репрезентації аж до останньої хвилі, закінчив речник українського клюбу свою промову так: Тяжко працюючи протягом довгих переговорів, дали ми доказ великого поміркованя і посунули до найдальших границь уступчивости, щоби провести краєву [illegible] реформу [illegible]

Тому хоча виборча реформа в многих точках [illegible] наших жадань, про те приймаємо її як заповідь лїпшої долї українського народу як народу самостійного і рівноправного на підставі [illegible] мирної праці обох народів. Бажаємо привернення правильної діяльности галицького сойму і хочемо спільно працювати з заступниками польського народу, — але до сього жадаємо конечного услівя, щоби польська сторона руководила ся від тепер супроти нас принципом повної національної рівноправности.

Реформа виборча сама собою не є цїлию, а тільки знарядом, щоби покласти основу під згідне пожите обох народів; перед нами стоїть же цїлий ряд справ, що ждуть полагоди.

Ми готові кождої хвилї ставати до мирної розвязки спірних питань дорогою компромісу з польською стороною на підставі рівноправности обох народів на областях політичних, культурних і економічних.

Дай Боже, щоб нинїшний історичний момент не проминув марно, але щоб став важним кроком вперед до кращої будучности українського народу, та щоби вже найблизші наради соймові принесли обильні овочі праці обох народів і для добра краю!"

По сїм прийшов до голосу о. Кмечунович, консерватист, завзятий противник виборчої реформи. В 3 4 годинній промові критикував він проєкт виборчої реформи і поставив поправки, щоби усунено національний катастер, щоби в сільській курії 4 — 5 послів вибирали давнї, а лиш 1 — 5 нові виборці, так щоби замість загальної, утворено доповняючу курію по містах.

П. Гараних в імени консервативної групи „автономістів" заявив, що його сторонництво з тяжким серцем голосить ся на виборчу реформу, вибираючи з двох лих менше.

В імени польської демократії промовив п. [illegible]

П. Войт, голова клюбу людовців, остро критикує [illegible]

По сїм промовляв п. [illegible] понижено в цїлости на [illegible] шім місци.

П. Окунь, що не належить до жадного клюбу остро критикує виборчу реформу і не вірить, що вона принесе мир в краю. Апелює до палати, щоби ще в останній хвили змінила ті постанови, що кривдять польських хлопів. Промовляли ще: польський Жид п. Левенштайн і консерватист гр. Пininський; [illegible]

Тілько не по Українськи.

[illegible] по українськи!"

МИТРО МАКОГОН.

Учительські гаразди.

Щаслива дорога.

Було се з початком вересня. В неділю вечером, в убогій але із смаком прибраній кімнаті, сиділа при столі молода жена учителя і читала. Проти неї, при тім-же столі, розсіли ся діти із своїми забавками. Було їх двоє: хлопчик і дівчинка. Годинник вибив десяту годину.

— Мамцю, коли татко прийде сегодня? запитав хлопчик.

— Я вам казала, діти, щобисьте не чекали на тата, а йшли спати. Ви знаєте, сегодня неділя, тато прийде пізно. Ходіть, я дам вечерю!

— Ні, ні мамцю! Ми вже зачекаємо. Будемо разом з татом їсти.

Діти грали ся спокійно дальше, а молода жінка пильно читала.

Часами відривала очи від книжки і вдивляла ся в свої гарні, здорові діточки, які були заняті своєю забавою. Тоді в кутиках єї уст грала вдоволена усьмішка.

Около 11. години увійшов в хату учитель. Втішні діти мерщій кинулись до него.

— Що? Ви ще не спите?

— Ми чекали на татка! А мамця все: йдіть спати, йдіть спати, татко пізно прийде. А от дочекали ся.

Щасливий батько взяв свої діти на коліна і обсипав їхні личка горячими поцілунками. Тимчасом мати порала ся коло вечері.

— Що-ж намучив ти ся досить сегодня? за вечерею поспитала жінка.

— Ну, так трохи . . .

— Ти все таки повинен більше на себе уважати. Сам знаєш, що слабуєш на груди. От вдишиш ти курене . . . А гадаєш, що тобі се так богато поможе? Сидиш цілий день в читальни, де повно людий, надихаєш ся диму, і рівно кашлаєш. Хоч-бись не читав так голосно. А впрочім можеш заставити до читаня де-кого з людий.

— Ей, пробував я се, так щож, красше вже самому читати. Не можу слухати такого читаня. Ти знаєш, як наші люди читають.

— Та коби се тобі не шкодило!

— А знаєш, що я нині читав?

— Що?

— Гайдамаки. Не маєш поняти, як се людям подобало ся. Просили навіть, щоб на другу неділю ще раз їх читати.

— Богато людий було сегодня в читальни?

— Що більше, як тамтої неділі. Аж серце радує ся, як наш нарід горне ся до просьвіти. За такий нарід варта й душею наложити.

А жандарм не приходив?

— Го-го! не так він вже скоро зайде до читальні. Люди вже раз чемно з ним обійшли ся і тільки ... за двері, а другий раз не знаю, як би то було.

— Кажуть, що він зробив на тебе ... доноє ... старости.

— І я чув про те, та [illegible]!

— Гадаєш? Се може тобі пошкодити при обсадженю сталої посади.

[illegible] Коби я ... тілько гріхів мав ... то певно був-бим вже давно сталим учителем. А впрочім, то вже сама совість не позволить обминувати мене при обсадженю сеї одноклясівки.

— Совість?! Ха-ха-ха! засьміяла ся жінка.

— Від коли то стали вірити в їхню совість?

— Ну, хай буде! Але десять літ служби, добра кваліфікація, двацата посада . . . Говори, що хочеш, але я тепер вже певний.

— Повечері покляли ся діти спати.

— Батьки ще довго сиділи за розмовою.

— От, бачиш, вже маємо трохи гроший, трохи ще тепер докупимо і ... корову перезимувати.

— А ти знаєш, що з тих гроший, що складаємо на корову, вже було 20 корон.

— Нічо, нічо! Ми їх на першого знов доложимо.

Жінка засьміяла ся.

Так то нині. [illegible] до сотки [illegible]

— Га! Ти [illegible] стати! Так скоро [illegible] відповів учитель.

— [illegible], як стану сталим учителем, побачиш, як тоді заживем!

Щасливі, [illegible] до кращої будучности, клали ся вони до спочинку, та скоро позасипали. Ангел спучинку [illegible] учителеви [illegible] і його жінь, гарну червону корову, [illegible]. Як-раз таку, якої вони собі так горячо бажали . . .

На другий день, по полудни, приніс листоноша почту: часопись і урядовий „каналок". Учитель розірвав коверту. Прочитав раз і другий раз. Сам собі не вірив.

— А що там? поспитала жінка.

Пропала наша корова!

— Чому?

— Мене перенесли на мазури. До 1[illegible] маю обняти службу.

Жінці покотили ся [illegible] слези.

— Не журися, кохана, цілуючи ніжно жену, промовив учитель. Якось і там будемо жити! Одного мені жаль, в се тих чесних людий, що так горнули ся до просьвіти. Їх мені жаль, більше нічого.

— А сталої посади?

— Колись і вона буде. Буде і стала посада, буде і червона корова, все буде. Лиш не журися.

Майже всі люди з села зійшли ся випроваджати свого учителя, що цілий рік так щиро трудив ся для їхнього добра.

— Пане вчителю, говорили люди, ми зложили ся на дорогу і хочемо висилати депутацію до Львова. Ми вас не пустимо з села!

— Шкода коштів, се вам нічо не поможе! Ліпше дайте сі гроші на читальню.

Довго ще розмовляли люди із своїм учителем. Слухали його слів і не могли вслухатися, дивили ся на него своїми жалісними очима і не могли надивитись.

Як влюбленому хлопцеви подає дівчина на прощанє руку, а він стиснувши її сердечно, глядить в єї лице і прикований єї зором благаючи шепоче: ще хвильку, мила, ще хвильку лиш! — в такім то положеню, як та дівчина, находив ся тепер і учитель. Десять разів прощали ся з ним люди, його школярі, втирали рукавами слези і гуртом тиснули ся до него.

З тяжким серцем сів учитель на фіру.

— Бувайте здорові! ледви вимовив.

— Щаслива дорога! Щаслива дорога! кричали за ним люди.

Сі слова довго-довго шуміли в його вухах, торгали душу, а з очий витискали горячі слези.

Плакав учитель, плакала його жена, плакали і їхні діти.

Щаслива дорога!

Щаслива дорога на . . . тринайцяту провізоричну посаду . . .

Шкільна власть

Тільки що учитель розпочав ранішну науку, як з розмахом відчинили ся шкільні двері і до кляси увійшов війт, Данило Бігун.

— Що ви робите? — не скидаючи капелюха з голови, поспитав війт учителя.

Учитель подав ся в зад, бо від війта понесла ся немила вонь алькоголю.

— Насамперед скиньте капелюх! — завізвав учитель війта.

Бігун послухав.

— А тепер ходіть з кляси на коридор і скажете мені, чого ви потребуєте. Підчас науки чужим до кляси входити не вільно.

— Що не вільно? Кому не вільно? Я у вас чужий? Я прийшов на контролю! Вважайте, як до мене говорите, бо я тепер в службі.

Війте, не говоріть дурниць! Ідіть, проспіть ся.

Що? Ти мене [illegible]? Чуєте, [illegible] каже, що я пяний!

Учитель був безрадний. Фізичною силою [illegible] війта за двері не міг [illegible]. Війт [illegible] а він проти него [illegible].

Війте! не кричіть, скажіть, чого ви властиво хочете?

— Я вже казав, прийшов на контролю. Мені [illegible] вали люди, що ви не так вчите, як каже право. А впрочім війт і представитель місцевої шкільної ради! Мушу переконати ся. Гей! починайте науку, най чую.

Діти цікавими очима глипали на заклопотаного учителя.

— Я вас прошу, війте, вийдіть на двір і не перешкаджайте мені в науці.

А я вам кажу, зачинайте науку, бо буде з вами зле! — крикнув війт, сідаючи на крісло.

— Вийдіть з кляси, війте! крикнув рівнож учитель.

Мой! ти на кого кричиш? Ти гадаєш, що маєш бахора перед собою?

— Збирайте ся, діти, до дому! приказав учитель звертаючи ся до дітий.

Діти почали складати свої річи. Деякі встали і виступили із своїх лавок.

— Гей, бахори! закричав війт, зриваючи ся з крісла. Най мені жадне з вас не важить ся вийти на двір. А то [illegible] і показав дітям грубу палицю.

Перестрашені діти посідали назад на свої місця. Деякі з них почали плакати.

— Читай, мой! — крикнув війт до одної дівчини. — Як він не хоче вас вчити, то я буду. Читай!

Дівчина поглянула на учителя і далі розплакала ся. Учитель вийшов з кляси.

— Дивіть ся, як слухає! Але чекай небоже, навчу я тебе розуму! кричав війт, виходячи на двір.

Діти остали ся самі. Відважнійші хлопці відчинили вікна і поскакали на двір. Решта дітий позбивала ся, в купи і тривожно глипали на відчинені вікна. Деякі дитина [illegible] ся, та відтак скоро сідала знова. Не мала відваги скочити через вікно, як се зробили другі.

По якімсь часі вийшов в клясу учитель. Був сильно здєнервований.

Молим ся! ледве вимовив.

Діти помолили ся і збирали ся домів.

Той самої днини поїхав учитель до повітового інспектора і вірно оповів йому цілу подію. Інспектор слухав з увагою, кивав головою в часом усьміхав ся. Так коли учитель скінчив своє оповіданє, лице інспектора прибрало сейчас суворий, урядовий вид.

Так, так, з сего, що я чув від вас, ще не можу рішити, хто з вас обох завинив. Се вимагає слідство. Та я вам наперед мушу сказати, що-ви поступили некоректно. Як що впустили діти? Впрочім війта тоді вже не було в класі.

По тім всім, що стало ся, я не був в силі учити. Мої нерви на се не позволяли.

— То було не допроваджувати до сего! Чому ви його не послухали? Ви-ж знаєте, що місцева шкільна рада, се перша наша власть. Бігун предсідатель сеї ради, ви мали його послухати.

— Пане інспекторе! Що він на науці розуміє се? Він впрочім анальфабет.

— Нічого! Та не забувайте, що він має право вам розказати. Він належить до місцевої ради, якої кождий учитель, хочби і руський радикал, мусить слухати. Впрочім над сею справою відбудеть ся слідство.

І слідство відбуло ся. А в тиждень по тім, дістав учитель від повітової шкільної ради писемну нагану і то „за нетактовне поступованє згл. ядом предсідателя місцевої ради шкільної".

Кождий Українець

на Ювилей Тараса Шевченка повинен читати і — знати його твори: —

КОБЗАР — нове повне видане з образками	$ .60
	1.00
КОБЗАР — II часть	1.50
ТВОРИ Т. ШЕВЧЕНКА — I і II часть	1.60
в гарній оправі	2.00
МАЛИЙ КОБЗАР — з образками	.25
ІЛЮСТР. ШЕВЧЕНКІВСЬКА БІБЛІОТЕКА — 24 книжок	1.50
НА ВІЧНУ ПАМЯТЬ Т. Шевченкови	.50
ШЕВЧЕНКО, УКРАЇНОФІЛ І СОЦІЯЛІЗМ	1.00
Тарас Шевченко і Галицька Україна	.10
Назар Стодоля	.20
Тарас Шевченко [illegible]	.15
[illegible]	.25
Портрет Т. Шевченка	[illegible]
Медаля Т. Шевченка	[illegible]
Поштарка з кольорах [illegible]	[illegible]

До кождого [illegible] „Ювилейний Кобзар Т. Шевченка" [illegible]

Ruska Knyharnia
850 Main st., Winnipeg, Canada.

ІЛЮСТРОВАНА УКРАЇНА

одинокий ілюстрований журнал українських родин, посьвячений літератури, критиці, малярству, архітектурі, пластиці, народній штуці, театральним справам, музиці, українській минувшині, етнографії і фізичному вихованю.

Містить також описи подорожий, огляди українського житя і т. д.

Ілюстрована Україна є журналом безпартійним — всеукраїнським.

Ілюстрована Україна веде на ряд великих ілюстрованих журналів, здобула собі по першім році свого істнованя велике признанє серед нашого народу.

В Ілюстрованій Україні співробітничають найкращі літературні, наукові, і публіцистичні сили.

ДАРОМ БІБЛЬОТЕКА ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ

В 1914 р. приступаємо до постійного видавання бібльотеки Ілюстрованої України. Вийде в тім році 4 томи бібльотеки (2 повісти 1 наукова розвідка і великий альбом українського Львова.)

Всі передплатники Ілюстрованої України дістануть видання бібльотеки даром.

Ілюстрована Україна виходить два рази у місяць великими зошитами у Львові ул. Руська ч. 18.

Філія Ілюстрованої України в Брендоні, Канада.

З початком 1914 р. отворилисьмо для Канади і Америки філію редакції, адміністрації і експедиції Ілюстрованої України в БРЕНДОНІ під управою проф. Карманського. Всіх наших передплатників і прихильників просимо присилати передплату до філії і там звертати ся у всіх наших справах.

Всі передплатники будуть одержувати [illegible] філії.

Адрес Філії:

Ilustrowana Ukraina, Box 1011, Brandon, Man

ВСЯЧИНА.

Значінє воздуха.

Ціла поверхня нашої землі є покрита воздухом. В нім ми живемо, нам відлихаємо; без него не булоби на земли житя. Усе, що живе, потребує його і він підтримує усеи живучий сьвіт. Що воздух є конечний до житя, на се маємо тисячі доказів; і так пр. на місяци нема ніякої животини, а лише тому, що нема воздуха; або иньший доказ: коли з фляшки виломпуємо при помочи відповідного приладу воздух і пустимо там якебудь звіря, то побачимо, що воно здохне, або як се звичайно кажемо, здусить ся. Так само не може чоловік довго перебувати під водою, бо не має чим дихати, не має воздуха, сего корму, без якого, по законам природи, усе мусить завмерти. Не лише без посередно є воздух конечним. Ще і иньші користи воздуха. Якби його не було, пара водна не могла-би уносити ся, небулоби хмар, не [illegible] землю, не падав би ні сніг, ні град. А єслиби сего не було, то не було би ростин, ні звірят, не було би житя на земли.

Велике значінє для сьвіта має воздух! На [illegible] не бачимо нічого, [illegible] що коло нас нема [illegible]. Так не є. [illegible] або умити та побачити се незвичайно [illegible] матерію, [illegible] в воздух. Доперва при помочи незвичайно чутких та сильних приладів удало ся чоловікови пізнати силу воздушного моря, яке окружає поверхню землі та є основою житя і розвитку живучого сьвіта. Для чоловіка так незвичайно значінє, не від речи буде нам близше занити ся, познакомити з його складовими частинами, та з їх впливами, на житє в них сьвіта.

Найгустійший воздух находить ся тут при земли, чим [illegible] з того у його менше, [illegible] перехапить [illegible] безвоздушний, [illegible] ся 200 кільометрів над землею.

[illegible] воздушне море [illegible] землю, є глубоке на 200 кільометрів.

Підсонє або клімат

[illegible]

котати ся, уставляючи долоню нашої руки як раз напротив жаркого огню, а опісля єї довело віддалювати. З тої власне причини сонце огріває нашу землю не скрізь однаково. Найсильнійше огріває сонце околиці при рівнику, там панують найбільші спеки, там без упину жарке літо, там є, як кажемо, горяче підсонє. При обох бігунах лежать країни, які сонце огріває найслабше, там сонячні лучі падуть найбільше скісно, там найбільше зимно і морози, там без упину люта зима, там є, як кажемо, зимне підсонє. В країнах, що лежать на самих бігунах вже так страшно зимно, що там вже і людям годі жити; ті країни пусті, незамешкані, покриті вічним ледом, а так неприступні що не чоловікови дістати ся до бігунів нашої земли. Помиж горячими підрівниковими країнами, а зимними бігуновими є широка полоса посередного умиркованого підсоня. Для того, що маємо два бігуни, то й маємо дві полоси з зимним підсонєм, а то північні і полудневі підбігунові країни; а що маємо тільки один рівник на земли, тож є і одна тільки полоса з горячим підсонєм, але країни підрівникові, а полоси з умиркованим підсонєм маємо також дві: північну і полудневу на полудневій півкулі.

Наша Україна лежить як раз посеред північної умиркованої полоси; в північній, зимній, підбігуновій полоси лежить приміром північна Сибір, ся страшна країна, де московське правительство замучило на засланю богато найкрасших і найлучших синів нашого народу, а в горячій, підрівниковій полоси лежить приміром середуща Америка, Мексико і Бразилія, де гинуть сотки наших бідних селян, що нераз нуждою і світом втікають в чужину із галицької України.

Байки для дітий

Чотири Майстри.

У одного чоловіка було чотирох синів. Як підросли, отець сказав до них:

Мої любі сини, пора вам випрацьвати ся, пора вам шукати ремесла. У мене дома нічого, ані не маю що лишити вам в спадщині. Тому вирушайте в чужі країни, вивчіть ся якого небудь ремесла і постарайте ся самі промостити собі дорогу в житю.

Тоді брати взяли ся по палиці на дорогу, попрощали ся з батьком і пішли разом з міста. Ідуть, ідуть, аж дійшли до перехрестя, де розходили ся чотири дороги. Тоді сказав старший брат:

Тут ми й розстанемо ся, подаймо собі слово, що точно за чотири роки ми зійдемо ся, на тім самім місци, а тимчасом стараймо ся кождий в свою дорогу.

Старшому братови попав ся скоро один стрічний чоловік, що запитав, хто, куди вин іде й в якій ціли.

— Хочу научити ся якого ремесла, — відповів молодець.

— Коли так — відповів прохожий, — то ходи зі мною, а я навчу тебе зробити ся злодієм.

— Ні, відповів молодець, злодійство — ремесло нечесне, такі конець тої пісеньки все оден: висіти тобі на перекладині межи двома стовпами.

— О, шибениці тобі нема чого боятись! — сказав прохожий. — Я тільки научу тебе, як добувати того, чого другим не дістати і то так, що ніхто того не замітить.

Старший брат дав намовити себе, утяв ся науку у прохожого і зробив ся небавом таким справним злодієм, що годі було устеречи ся, як тільки йому захотіло ся роздобути що небудь.

Другий брат стрітив також чоловіка, що так само запитав ся, чого він хоче научити ся.

— Сам ще не знаю, чого, — відповів той.

— Ну, то ходи за мною і стань ся астрономом, нема науки над сесю; хто єї вивчить ся, для такого нема нічо тайного.

Молодцеви дуже подобало ся се предложенє і небавом зробив ся він дуже славним астрономом. Коли-ж годи науки окінчили ся і він злазив ся в дорогу, учитель дав єму телескоп (прозорна труба) і сказав:

При помочи тої труби ти можеш бачити все, що діє ся на земли і на небі і не буде для тебе ніяких тайн.

Третій брат вступив до стрільця на науку, а той так гарно вивчив его, що він став ся дуже справним стрільцем. На прощанє учитель подарував єму стрільбу і сказав:

Так стрільба ніколи не схибить і кулі прицілиш ся, все прямо і певно влучиш в ціль.

Наймолодший брат стрітив також чоловіка, що зачав з ним говорити і запитав що він задумує робити.

Чи не хоть би ти научити ся на кравця? — питає він молодця.

— Ще що! відповів той, а приємність сидіти день в день в кареталі, тягати голку на всі боки і ... з литєм.

Е ні, у мене ти не ... ся бути кравцем ... ... Моє ремесло ... приємне і чесне прикла...

Той молодець так ... ... ся, ... на науку ... На прощанє ... дарував єму ... сказав: ...

Тою голкою ти можеш зшити все, що схочеш, хоть би оно було так ... ... як яйце; або ... ... як сталь, а твоя робота буде так хороша, що ... ... шву не можна ... розпізнати.

Коли минули чотири роки, брати зійшли ся на перехрестю, поздоровкались, поцілували ся і вирушили ... до вітця.

Ну, який же вітер завіяв вас до мене? — запитав утішений старець.

Брати розповіли єму все, що лучило ся з ними, і якого ремесла научив ся кождий з них. Саме тоді сиділи они перед домом під великим деревом і отець сказав:

А от я сейчас випробую вас і переконаю ся, що хто уміє.

І глянув в гору, сказав до другого сина:

— Ось там на самім вершку дерева, між двома галузями, находить ся гніздо сойки: скажи мені, кілько в нім яєць?

Астроном добув свій телескоп, поглянув в гору і сказав:

Пять штук.

Тоді отець сказав до найстаршого сина:

Ану-но, викради мені ті яйця, але так, щоби не стривожити птиці, що на них сидить.

Тоді злодій виліз на дерево, витяг з під птиці всі пять яєць, та так справно, що тота нічого не замітила, а сиділа собі спокійненько дальше і зложила їх вітцеви. Той взяв яйця, положив по одному на кождий угол стола, а пяте на середині і сказав ... стрільцеви:

— Постарай ся одним вистрілом, перестрілити всі пять яєць.

Тоді стрілець набив стрільбу і одним вистрілом, як ... ..., перестрілив всі яйця. Видно не тілько стрільба, але й чорох у неї ... якийсь незвичайний.

(Конець буде)

Сьмішне.

Між молодими.

Петро: Знаєш, Джан, що Елі приобіцяла вийти за муж за Майка, єсли поглянє їй просто в очи;

Джан: Ну та що-ж. Та се не велика штука!

Петро: А вже, говори собі! Та як він поглянє їй просто в очи, коли він зизоокий.

В готели.

Чи випити ще одну чи не випить?" — говорить до себе пяк.

— Черево каже випити, а розум каже, ні! Люди мені кажуть, що мудрійший від череча, повинен уступити мудрійшому... —

Розум все таки мудрійший від черева, значить ся повинен уступити... а черево хоче випити.

Кельнер! [illegible] Ще одного „дрінка".

[illegible]

Н а й н!' Бачите ся бога, ваші пекарі булки все такі маленькі, а ціну [illegible] так високо.

П е к а р : Дарує... [illegible] ... ще ціну зменшити їх, то забагато два зроби в борщ.

[illegible]

Сповідав ся [illegible] відав ся, гай ... ... затягнув сповідник ... ... кинені) годинник.

„Я кривий, каже, годинник, але нікому не скажете?"

„Не скажу, каже сповідник, се тайна сповіді. Інакше нехай-би мені відрізали."

По сповіди оглянувсь священник, а годинника нема. Зміркував, де то він подів ся. Підчас служби Божої каже той сповідник проповідь говорить: „Один з тих, що нині сповідали ся, вкрав в мене підчас сповіди годинник".

А циган вистравив язик, тай покаже до священника пальцем, що його вріжуть, як зрадить тайну сповіди.

Сліпий.

Прошу ласкаго о милостиню для мого сліпого чоловіка.

— А де-ж той ваш сліпий чоловік?

— Він, прошу пані, стоїть на дворі під камяницею та дивить ся, аби не надійшли де-поліціянти та нас не арештували.

У голяра.

Гість: Що то за робота? Пся стражете самі, а тут хлопчиско мучить, мало нею чуприну не вирве.

Голяр: Бо то прошу пана, сей ... є наш ... рідника і він мусить бути добре острижений!

SUTHERLAND HOTEL

Frank Curry prop. Harry Curtis, Mngr.

Новий, модерно-урядженний і урядженний по европейський плян.

Первородні напитки, всякими кращими місця обслуга. Ціни $1.50 і вище на день. Phone St. John 202

Оден блок на північ від C.P.R.

THE SELKIRK HOTEL

Новий і модерний.

T. H. Hoskin [illegible] J. H. Wilson Props.

Першорядний готель в північній Виннипег. Станція і вікт від $2.00 денно. Найлучшого сорта напитки в буфеті.

802-804 Main st. Phone S.J. 2533

SAVOY HOTEL

C. F. HERBERT, власник.

MAIN Str. напротив C. P. R.

Станція і вікт $1.00 денно

Добрі вина, лікери і цигара. Для борданів [illegible] кімнати [illegible] Телефон GARRY 445

Ontario Hotel

858 MAIN STR.

Phone: St. John 605.

Jas. Hennessey, Propr.

Коли хочете [illegible] ОНТАРІО. Чисті кімнати і добрі цигари, лікери [illegible]

The Red Sea Liquor Store

Торговці і доставці

всякого рода напитків і цигар

562 Main Str. - Winnipeg, Man.

Phone Garry 22[illegible]

Старокрасне вино Порт	$1.00	за гальон
Лїпше вино Порт	$1.25—1.50	„ „
Портвайн для інвалідів	$2.00—3.00	„ „
Чистий спірітус	$5.00-5.25—5.50	„ „
Австрійський спірітус	$5.00-5.50	„ „
Пиво	½ .. $3.00; ¼ .. $1.50	„ „

Єсли хто купує 15 гальонів напитку одного роду, — додаємо один гальон цілком даром.

Ми ручимо, що кождий костумер буде дуже задоволений з нашого товару.

Joe Couture

властитель.

Edelweiss Brewery

WINNIPEG, ELMWOOD

A. W. Riedle, prop

Наш Лагер, Ель і Портер найлучший.

Спробуйте пити Riedle's Beer

Telephone: Main 2987.

Edward L. Drewry

REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА

St. John — Winnipeg

Наші вироби самі себе хвалять.

[illegible] Drewry's Лагер, Ель і Портер

Мінеральні води всім знані.

Telephone: St. John 221.

Dr. R. GERZABEK

Одинокий Руський Лікар и Старого Краю в Канаді

СПЕЦІАЛІСТ від УСІХ СЛАБОСТИЙ

[illegible] AVE [illegible] в ЛІЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ [illegible] 415-417 Pritchard Ave. [illegible]

WINNIPEG, MAN.

Українське Драматичне Товариство „ВОЯН"

сьвяткувати буде Шевченківський Ювилей

виставою штуки Т. Шевченка

НАЗАР СТОДОЛЯ

В другій дії хор відсьпіває

Вечерниці Ніщинського,

дня 14.с. м., в Queen's Theatre о год. 8. вечером

[illegible]

Чистий дохід призн. на памятник Т. Шевченка

НОВИНКИ.

Російське шпигуньство в Галичині.

„Франкфуртер Цайтунг", одна з найбільших німецьких часописий доносить з Відня, що богато ознак сьвідчить про се, що Росія поширила в границях Австрії і Угорщини величезну агітацію. Найсильнійшу агітацію веде ся у східній Галичині серед Русинів. На останній москвофільський конгрес у Львові тільки з усіх сторін краю богато делегатів, яких можна сьміло назвати російськими і шпіонами. Супроти сеї агітації власти політичні чують ся безсильні.

Як в Росії стережуть великих людий?

Великий російський письменник, Максим Горкий повернув недавно до Росії, не побувши за границями рідного краю кілька літ. Лікарі порадили йому поселити ся з взгляду на підорване здоровлє — у Фінляндії. Над поселеннєм ся в місті Мустаміяках письменником установлено строгий поліцийний дозор. Ціла місцевість аж кишить від шпіонів та поліції. В табірних кругах приїзд Горкого до Росії викликав живий рух. Робітники, приміром міста Москви збирають підписи під привіт, який мають вручити письменникови, що за робітничу долю і права виступив всею силою свого великого таланту проти царів і попів.

Відзначене проф. Мих. Грушевського. Славного українського історика і професора львівського університету іменувала чеська Академія наук в Празі своїм членом-кореспондентом.

Черносотенці і памятник Шевченкови. Кілька чернигівських союзників, до яких належить також кількох „батюшок", післали на руки київського городського голови протест проти ставлення памятника Шевченкови в Києві. В протесті пишуть: „В городі, де пролито кров Ющинського і Столипіна, що справедливо іменує ся основою православія, не достойне ставити памятник безбожникови і хулителеві православія". Гроші зібрані на памятник радять союзники ужити на улаштоване лікарні в Києві для російського населеня.

Убійник купить собі.

Суд присяглих в Ню Йорку узнав минулого ночі Італіянина Орєста Шілітоні винним морду в першім степени. Убив він рік тому назад полісмена Гана. Коли суддя простував вирок, викладаючи на убійника кару смерти, він прислухував ся сему з висміхом. Шілітоні має 22 роки і вже має кілька літ „практики у вязниці".

За погрози на адресу президента Вільсона. Нюйоркський кухар Джордж Вернард від трех місяців почав раз враз листо до президента Злуч. Держав Вільсона, де грозив, що висадить динамітом у воздух цілу столицю Вашінгтон разом з „білим домом" і президентом та його родиною. В листах підписував ся він „син божий", але нюйоркські поліцийна „божого сина" вислідила й арештувала.

Забув донести жені де перебуває.

Стефан Вовапис (певно Латовець) з Пассейк, Н. Дж. котрого уважали за умерлого від двох літ, повернув домів і на питане жени, чому не доніс де перебував і чому не доніс де був, відповів „забувем о тім". Утінена жінка казала його арештувати, щоби мав час о нім думати.

Чи не забогато?

Сортівника листів в центральнім почтовім уряді, Франка Лорті, арештовано під закидом, що він украв в суботу один лист з почти. Лорті до провини не признає ся.

Справа прийде перед суд присяглих 10. марта. Його оборонець уімнув ся за тим, аби Лортія випустито до суду за кавцією, судія установив кавцію на $20,000. Такої суми Лорті не міг роздобути і тому мусить сидіти в арешті аж до розправи.

2 000 трупів.

Дві тисячі трупів упало в двох битвах межи правительственними військами з опричниками з шайки „Білого Вовка," на границі провінцій Гонан і Аигуй. Так доносять офіціяльні телеграми. Правительственні війска ужили, для виелідженя повстанців, аеропланів. Пізнійше напали на повстанців і їх розігнали.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД

вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

отворено сими днями на **175 HENRY Ave., в Winnipeg** у

Просимо отже запамятати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — познакомити ся з нами.

Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших крайнів Русинів, які певно замість підпирати чужого, підпруть свого земляка.

Напитки в нас різнородні і першорядної знаменитости — врештою самі се побачите, коли зайдете і спробуєте.

На весіля і забави нашим крайнам висилаємо замовленя на фармы.

Коли ж зайдете, то опісля певно розкажете про нас і своїм знакомим.

Дякуючи наперед за ласкаву памнять, остаю

З поважанєм

Alexander Roshko.

175 Henry Ave. Phone Main 1757 Winnipeg, Man.

Фарма на продаж

18 мил. за акер готівкою. Виробленого поля є 10 акрів: — є хата стайни, шпихлір, керниця, обфенсована довкола двома дротами, камінія немя. До оцінки дуже добра.

До стації Валей Ривер 5 миль — Сек. 11 Тов. 27 Рейн 19.

Зголошуватись до:

Adam Michalowski

Sifton, Man.

25.

13 лотів заміняю за фарму

[illegible] знаходить ся в Canora, Sask., [illegible] — [illegible]. Заміняти їх хочу за фарму [illegible] [illegible]

[illegible] Teriecki

Canora, Sask.

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спуститись без найменшого сумніву, ictнує вже 32 роки урядуючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішне ix помішене знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є п. Alex Calder і його син п. A. B. Calder. Калдері мешкають у Вінніпеґу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Alex Calder бувший радний міста Вінніпеґу, є добре звісний зі свого знакомства з Сінірською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Calder, котрий занимає визначний уряд між урядниками Сінір компанії через 30 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і пересилковим інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між иншими і одинокою компанією, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся Lamport and Holt S. S. Co і є в сполуці Ню Йорком і Buenos Aires повертаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для єдиної французької лінії з Ню Йорку до Havre у Франції, також головними агентами для Anchor Line між Ню Йорком й Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Калдер і Син є також репрезентантами Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American, і инших німецьких ліній.

Їх банковим справам уділяє American Express Co., через котру вони висилають гроші з Вінніпеґу до всіх місцевостий в Галичині в 10ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департаментом для чужинців завідує п. А. Карапонов при помочи п. В. Петраша.

Фірму КАЛДЕР І СИН поручаємо всім нашим крайнам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

Знижена ціна

ДО КРАЮ

3 Прості Лінії Кораблів 3

до Liverpool, London і Trieste

Шифкарти у всіх агентів

W. C. Casey, General Agent

210½ PORTAGE AVE. WINNIPEG

Лиш на кілька день.

Ще ніколи не було і зараз [illegible] шифкарти до краю і з краю [illegible].

Знаменита нагода [illegible] до Канади, або вертати [illegible]

З Канади до Кракова $26.40

З Кракова до Канади $26.40

Кораблі [illegible]

Висилаємо гроші до краю [illegible] телеграфічно, по [illegible]

Ми можемо вислати Вам [illegible] через Сінир, Грен. Трошко [illegible]

Приходіть або пишіть.

Dominion ticket office

703 Main Str. *Winnipeg, Man.*

—ЕВРОПЕЙСЬКА ФАБРИКА—

ВИРОБІВ МАСАРСЬКИХ у ВІННІПЕҐУ.

Подає ся до відома нашим

костюмерам і любителям старокраєвих мясних виробів, що створено фабрику СТАРОКРАЄВИХ ВИРОБІВ — а проводити її має єгзамінований з сього фаху у Львові, Кракові й Перемишли д. Іван Затоцький

Виробляє він понад сто родів ріжних мясних виробів, як:

Ковбаси краківські; краяні, сечені, звичайні, пруські ковбаси і ковбаски, франкфуртські, лебречинські, парнеські, руські і польські.

Салями, [illegible], полядвиці звичайні, гамбургери, серфдили, зальцесони звичайні й укладані.

Кишки пасштетові, кашані, кровані, лебердні і пр.

Зайдіть раз а переконавшись будете завсігди заходити, бо ручимо, що наші вироби чисті, смачні і без жадних фарбовань, як то буває в Канаді.

Замовляйте **особисто**, через **телефон**, або **письменно**, а ми ручимо рівнож за скоре полагоджене замовлень. — Ціни дуже пристуні, почавши від 10 до 50 цт. за фунт.

З поважанєм

В. ХЛОПАН

590 Burrows ave. **Winnipeg, Man.**

Phone St. John 130

УВАГА! **СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!**

В старім краю залагоджуємо справи нотаріальні і адвокатські. Всі старокраєві справи перебирає мій брат Д-р Зигмунд Варшавський адвокат в Австрії і ми ручимо за солідне переведеннє.

В Канаді купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шифкарти на найліпші кораблі до краю і з краю сюди. Виробляємо асекурації від огня, на житє і пр.

Запишіть собі нашу адресу!

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ

ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска.

НОТАРІ

834 MAIN St. Phones: St. John 1562 & 1661 **WINNIPEG, MAN.**

КАНАДА

„КАНАДА"

виходить щодесь тижня у вівторок.

Річно передплата в Канаді $1.00

За границею $1.50

Видає

РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.

Адреса: "КАНАДА"

261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"

Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.

The best medium for advertisements.

Subscription per Year $1.00

Address: „CANADA"

261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II Вінніпеґ, Ман. Вівторок 17 Марта 1914. Число порядкове 28. Winnipeg, Man. Tuesday March 17th 1914. Число 10.

1814 КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! 1914

Памятайте, що сей рік є Ювилейним роком

! ТАРАСА ШЕВЧЕНКА !

НОВИНКИ

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

Просимо, щоби кождий, хто замовив собі нашу ґазету, а не дістає, повідомив нас о сім.

Також коли чиє імя зле написане, або і цілий адрес, нехай тоже повідомить нас на адресу:

"CANADA"

261 Fort St. Winnipeg, Man.

Помертий вовками.

З Жабя доносять: Недавно підчас морозів вертав якийсь Гуцул з роботи з Ворохти. В лісі між Ворохтою а Жабєм напали на него вовки і пожерли. Лишили ся лиш постли і палиця. Навіть не знати, що то за один.

Котюзі по заслузі.

Митрополит Шептицький звільнив крилошанина Пакижа, відомого кацапа, від обовязків члена капітули, заборонивши йому бувати на засіданях капітули. Є се кара, за те, що о. Пакиж брав участь в недавнім з'їзді російських запроданців і православних агітаторів у Львові.

— **Просив 10 центів, а дістав два місяці криміналу.** Тома Бойд, будучи без роботи, попросив у переходячого 10 ц. на харч, за се єго арештовано і засуджено на два місяці а решту, яко безробітного і безгрішного.

Подібно і якийсь Фред Данко дістав два місяці за жебранину. Коли сего судія засудив на таку саму кару, він почав йойкати, кажучи, що він не жебрав, лише питав у прохожого де мешкає оден чоловік, котрий обіцяв єму роботу, а що він не вмів говорити по англійськи, то єго не зрозуміли. Однак се єму не помогло і він буде мусів відсидіти те, що дістав.

Раз собі орел.

Сими днями скінчено у Відни будову в котрій має бути розміщене міністерство війни. Будинок відзначає ся всім, що можна назвати модерним. Найбільше впадає в очи двоголовий орел, що є уміщений на найвисшім шпили будинку. До яких розмірів сей "птах" доходить, кождий собі може представити, коли довідає ся, що він важить 60.000 шістьдесять тисяч фунтів, а простір від одного крила до кінця другого крила виносить 15 метрів. Складові єго части виллято з гарматного бронзу.

Рідний звір "саки" з людським лицем.

Лондонський сад зоольоґічний збогатив ся незвичайно рідким екземпляром звіриного царства.

Є ним "Саки" з породи малполюдий. Хвіст в сего малпочоловіка великий - пушистий як в лиса, людське лице поросле шерстю і з густою бородою, а чоло широке, якого нема в малпо - людий.

Характер в "Саки" спокійний і боязливий.

"Саки" привезений з полудневої Америки.

Самоубийство вояка.

Вояк 95 полку піхоти Пилип Рудко, що стояв на варті у вязниці при вул. Батория у Львові, стріляв до себе з карабіна в голову. В стані дуже грізнім відставлено його до шпиталю. Причина самоубийства не звісна.

Засуд шпіона.

У Відни засуджено надпоручника Цедоміля Ендріча на 19 і пів року вязниці за зраду держави. Процес відбував ся при замкнених дверах. Рівночасно розпочав ся процес поручника Александра Ендріча, оскарженого о шпіонство в користь Росії. Оба они зрадили російському військовому аташе у Відни плани формацій девізій на випадок війни і плян вимаршів, силу ріжних угруповань і плани твердині в Перемишли.

Похід безробітних до Вашингтону.

Дня 2 марта зібрала ся на улицях міста Сен Франціско в Каліфорнії величезна, організована від довшого часу армія безробітних і почала свій марш до столиці Унії — до Вашінгтону. Армія з'організована на військовий лад: складає ся з двох полків, кождий полк має по 12 компаній а кожда знов компанія має 90 людий і стоїть під комендою капітана, який має до помочи адютанта і других офіцирів і підофіцирів. На чолі "бриґади" станув "ґенерал" С. Т. Келі. Вимарш наступив дня 2 марта і викликав в місті велику сензацію. Беручі участь сподіють ся станути у Вашінгтон в місяцю маю.

Суфражистка — пані Панкгерст знова на волі. Она була засуджена на три роки арешту за те, що хотіла кинути бомбу на англійського міністра Льойда. Пані Панкгерст боронить ся голодівним страйком. Уряд хоче присилувати єї відсидіти присуджену кару, однак коли она дуже ослабая від впливом голоду, єї випускають а коли прийде назад до себе, замикають на ново.

Продасть свого мужа.

В Сінсінаті, стейт Огайо, одна дама, розуміє ся, за дозволом міських властий, подала до часописий отаке оголошене о продажи свого мужа:

"Дівчатам хотячим вийти заміж поручаю купити за тисячу долярів мого мужа. Має 42 роки і він заробляє 4500 долярів річно. —

Місіс Г. Манефельд."

Пані Манефельд оголосила се у всіх часописях міських. Однак охочих на такий товар чомусь не було. Лише одно з палаючих ненавістю до мущин заявила в часописях, що ціна, яку за мужа пані Манефельд жадає, за висока, бо й найкращий мущина варт більше менше 50 долярів. Відповіла на се пані Манефельд теж в часописях, що ціна, як-раз умірковава, і вона нікого не обдирає ні не визискує, але свою власність приватну" продає після тарифи. Навіть покликала ся на спеціяльну тарифу істнуючу що до продажі мужів в Сінсінаті, після котрої ціна мужів по такому установлена: Від 25 до 30 літ варт муж 500 дол. від 30-40 літ і по 45 літах мущина вже цінніший в продажи і варує 2000 долярів.

"Не можу спустити ані цента!" заявила злобно пані Манефельд. "Волю вже почекати неділь дві-три і свої гроші візьму." —

Що то добра жінка!

Льондон.

Новий проект автономії Ірляндії предложений в англійськім парляменті премієром Есквітом викликав в Англії велике занепокоєне. Парляментарне пересилене не виключене.

Нагорода в конкурсі на памятник Шевченка.

В конкурсі на памятник Тараса Шевченка в Києві признано пришу нагороду італійському різбареви Ґіортіно. Проект Ґіортіно представляє постать поета в сидячій поставі, окруженій особами героів його поем.

Мехіко.

Положене непевне і грізне, головно завдяки зволікаючій політиці Вільсона (Злуч. Держав). Викрадений Американами труп Берґери, замордованого в Мехіку, сьвідчить, що небіщика перед смертю мучено і тортуровано в нелюдський спосіб.

Будапешт.

В Букарешті арештовано російських підданих, виновників атентату на гр. кат. румунського єпископа Міклошія в Дебрецині. Сензацию будить вість, що арештовані особисти приятелі відомого московського агітатора божевільного гр. Бобрінского.

Петерсбург.

Проф. Ів. Александровича Бодуен де Куртене, сьвітової слави ученого сдавіста, засуджено на 2 літа тюрми за статю про федералізм (злука самоуправних країв, яка скасувала-б царський деспотизм і самоволю).

Процес москвофілів у Львові. Процес против Бендасюка і товаришів о державну зраду у Львові зачав ся в понеділок, дня 9 с. м. На розправу, яка буде тривати 2 місяці заповідо приїзд богато англійських німецьких і французьких редакторів, котрі цікаві знати якими дорогами іде російська агітация в Галичині. Оборону приняло на себе кількох кацапських адвокатів, між иншими Дудикевич і Глушкевич, котрі також є вмішані до справи і хиба самі себе будуть боронити.

Як зачуваємо від "Правди" сей процес є головно причиною опізнення О.О. Генева сподіваного "месії" едмонтоньких капапчуків від "Русского Голосу".

Відзначене українського етнографа.

Як довідуємо ся, російська імператорська Академія Наук признала минулого місяця д. Володимирови Гнатюкови, секретареви Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, за його книжку: "Народні оповідання про опришків" премію імени проф. А. А. Котляревського. Таке відзначення з боку найвисшої російської наукової інституції стрічає нашого етнографа вже другий раз. Перший раз відзначила його Академія Наук ще з кінцем 1902 р. вибравши його своїм членом кореспондентом. Тепер він одинокий Українець в Австрії, що користує ся таким почесним титулом.

Київ, 14. с. м.

Полудневу Україну навістив страшний ураган. 1500 людий згинуло.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити свояків або приятелів з краю, то тепер найліпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформациї.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнисших цінах і на найлїпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші. Бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати: — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки красві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd.

667 Main Street, Winnipeg, Man.

C. GENIK. Управитель загр. відділу.